

XVIII.
SPRAWOZDANIE
DYREKCJI
PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM
im. Króla Władysława Jagiełły
W DĘBICY
ZA ROK SZKOLNY
1925|26.

953

1926
NAKŁADEM KOMITETU RODZICIELSKIEGO W DĘBICY.
Drukarnia Ludwika Styrny w Tarnowie.

XVIII.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM

im. Króla Władysława Jagielly

W DĘBICY

ZA ROK SZKOLNY

1925|26.

81. 153

1926.

NAKŁADEM KOMITETU RODZICIELSKIEGO W DĘBICY.

Drukarnia Ludwika Stryny w Tarnowie.

- CZĘŚĆ I.** Maurycy Mochnacki (1804—1834.) Niektóre myśli i ich
znaczenie narodowo-wychowawcze. *Stan. Bator.*
- CZĘŚĆ II.** Sprawozdanie Dyrekcji za rok 1925/26.

1925-26
Spr. 24

CZĘŚĆ I.

Maurycy Mochnacki

(1804—1834.)

NIKTÓRE MYŚLI I ICH ZNACZENIE NARODOWO-WYCHOWAWCZE

Zastygłej przeszłości dziejów wylania się jasnym, zwartym i żywym kształtem twórczości — postać Mauryczego Mochnackiego. Silny duch Mochnackiego kształtował się w atmosferze prądu rewolucyjnego, który przenikał tajne organizacje młodzieży, zawiązywane pod hasłem buntu przeciwko obcej przemocy.

Atmosfera rewolucyjna podsycała talent pisarski Mochnackiego, który zajaśniał pełnem i żywem światłem w odezwie p. t. „Głos obywatela z Poznańskiego do Senatu Królestwa polskiego“.

Z odezwy tej bije gorący patriotyzm Mochnackiego.

Odezwa ta odniosła swój skutek. Senat wydał wyrok potępiający zbrodniczą działalność Rosji, ujawnioną w tępieniu tajnego ruchu rewolucyjnego młodzieży polskiej. W ten sposób uratował senat honor polski.

Młodzież polska nabrała hartu do dalszych działań spiskowych wbrew strasliwym gwałtom W. Ks. Konstantego i senatora Nowosilcowa. W powietrzu zawisła groźba rewolucji. Ale rewolucję polityczną poprzedziła rewolucja w literaturze. I tu i tam odegrał Mochnacki historyczną rolę.

Jako rzecznik prądu romantycznego, wystąpił Mochnacki przeciw skostniałym formom klasycznym w swem dziełku p. t. „O duchu i źródłach w poezji w Polsce“. Był to okres żartej walki między obozem klasyków i romantyków. Klasycy rzucali gromy potępienia na romantyków. Kajetan Koźmian, przeczytawszy Sonety Mickiewicza, wydał lekceważący sąd o naszym wieszczu narodowym. W odmęcie tej walki między klasykami a romantykami brzmiał głos Mochnackiego spiszowym dźwiękiem prawdy i siły. Mochnacki rzucił w swych okrucach literackich, drukowanych w organie p. t. „Gazeta Polska“ (r. 1827—29), szereg poglądów krytycznych na istotę nowego ruchu w literaturze. Oto już w roku 1825 wystąpił Mochnacki ze śmiałym twierdzeniem, że piękno nie jest zastygłą

formą bytu, lecz rodzi się wciąż z dna duszy ludzkiej — wiecznie świeże i nowe.

Poprzez rzetelny sąd w dziedzinie piękna dochodzi człowiek do rzetelnej i szerokiej skali sądu w dziedzinie życia, albowiem historia piękna związana jest ściśle z historią człowieka: jedna i druga rodzi wieczny pęd ducha ludzkiego w sferę nieskończoności. Poprzez piękno uczy się człowiek obcować z ogromem wszechświata; poprzez piękno jednoczy się człowiek istynnym ktem duszy z mrokiem tajemnic, czyni przestronniejszym swój nietrwały i znikomy byt i opromienia urokiem iluzji twardą życiową rzeczywistość. W tej koncepcji piękna sięga Mochnicki w samą istotę poezji, z której wytryska moc, urabiająca duszę, serce i rozum.

Ter kult piękna jednoczy się u Mochnickiego z kultem prawdy. Oto jego słowa: „Tylko to jest piękne, co jest prawdziwe, zgodne z naturą”.¹⁾ Kult prawdy stanowi wybitne znamię wielkości moralnej Mochnickiego. Oto w gazecie polskiej z roku 1828 czytamy: „prawda, sama tylko prawda w nagości swojej, czy jest odrażająca, czy powabna, niechaj będzie celem i nagrodą naszych usiłowań. Kto się jej obawia, niechaj nie rozumuje”.

Te okruczności twórczej myśli Mochnickiego, rozsypane w różnych artykułach są wymownym świadectwem postępu, jaki dokonał się w ciągu stulecia w dziejach myśli polskiej. Kresem tej myślowej wędrówki Mochnickiego po morzu życia i ducha ludzkiego jest pomnikowe dzieło o literaturze polskiej w wieku XIX. Rozwinięte w tym dziele poglądy Mochnickiego na istotę literatury nadają temu dziełu piętno niezniszczalnej wartości wychowawczej. We wstępie do swego dzieła zaznacza Mochnicki głęboką przepaść między umiejętnością minionych wieków, a nauką wieku XIX. Zaznacza, że terazniejsza umiejętność rozszczepiła się na szereg różnorodnych działów; rozlała się wartkim prądem na wszystkie strony, ale straciła na dawnej świeżości, sile, głębi i jedności.

Ta rozdarta jedność kultury narodów cywilizowanego świata nasuwa Mochnickiemu szereg refleksyj, związanych z dziejami duszy ludzkiej.

I twórcza myśl Mochnickiego chwyta w ostrym błysku wizji dziejów duchowego życia człowieka trzy zasadnicze czyn-

¹⁾ Gazeta Polska 1829. 16, II. Nr. 15.

niki, kształtujące życie duszy ludzkiej: rzeczywistość, sen i śmierć. Rzeczywistość, sen i śmierć — to jakby trzy zwrotki jednej pieśni, jednego hymnu życia we wszechświecie, grającego w nieskończoność. Poprzez tę pieśń dochodzi człowiek do „uznania samego siebie w swoim jestestwie“, wie, że istnieje jako przemijający kształt bytu. Poprzez tę pieśń odzyskuje człowiek rozbitą w kłębowisku żądz i niepokojów nowoczesnego życia — jedność z naturą. A cóż daje znać człowiekowi o tej pieśni wszechświata, przepływającej przez jego duszę szumem nieskończoności?... Myśl... A cóż to jest myśl nasza? Odpowiedź na to pytanie daje nam Mochnacki, mówiąc, że myśl nasza to: „Promienista istota, w nas utajona, nierozdzielna, na wszystkie strony się rozlewająca, nakształt fali poruszanej wody i wszędzie rodząca uczucie widzenia“. Ta myśl stanowi ogniskowy punkt naszego życia i rozlewa w nas błogosławiony ten urok żywej prawdy, że krwią i ciałem zrośnięci jesteśmy z ziemią naszą. I pragnie Mochnacki wszczepić w nas to żywe poczucie organicznej jedności z ziemią. Oto jego słowa, dźwięczące głęboką nutą wychowawczą: „Człowieku! Imię twoje ziemia! Z ziemi ciało twoje — w ziemi mieszkanie twoje, czyż się w ziemię nie obrócisz, czyż niema ziemi w naszych kościach, czyż we krwi naszej nie płynie żelazo?“. Ta rzetelna, serdeczna miłość nasza ku ziemi utrwała radosne spojrzenie na świat i pogłębia naszą myśl, w której niby w ruchliwym strumieniu odbija się przemijające życie nasze. Myśl człowieka uważa Mochnacki za istotny warunek życia i postępu. Niemyimi posągami na scenie życia nazywa tych, co nie mają myśli własnej.

Nie uznawał jednak Mochnacki myśli, zastygłej w rutynie. I głęboka, serdeczna troska o los nauki polskiej, wyrwa Mochnackiemu z piersi te prawdziwe słowa: „rutyna jest w polskiej nauce, ale to się dłużej żadną miarą o tać nie może“.

Te rozważania Mochnackiego nad istotą i znaczeniem myśli człowieka odsłoniły mu głęboką historyczną prawdę: człowiek tkwi korzeniami swojej myśli w życiu historycznym narodu.

Pamięć dziejowego życia narodu przechowuje się w myśli z pokolenia na pokolenie. Żywą syntezą myśli narodowej jest literatura. W literaturze dźwięczy nieprzemijającą — wiecznie świeżą nutą słowo zbiorowe narodu. W słowie zamyka się przeszłość narodu. Słowo narodowe jest organem samowiedzy duszy narodowej. W słowie odnajduje człowiek organiczną

łącność z zastygłymi dziedzinami życia. Słowo narodowe rodzi żar twórczy i poczucie ciągłości dziejowego wysiłku. Widzimy, że w literaturze tkwi potężnej miary czynnik wychowawczy. Literatura ujawnia nam poprzez słowo wiecznie czynną, twórczą potęgę narodowego życia i umacnia w nas poczucie solidarności plemienną z przeszłością historyczną narodu — tak, że minione wieki wywijają się nagle z odmętu dziejów i zamartwychwstają przed nami w jednym błysku refleksji i uczucia. I jeszcze jedna rzecz. Zapomniał tylko Mochnacki dodać, że słowo zbiorowe narodu rodzi w nas nie tylko uczucie widzenia siebie w całym przestworzu dziejów, ale podsyca także pęd naszego ducha w sferę tworzenia samoistnej przyszłości.

Kult literatury jednoczy się u Mochnackiego z kultem nauki. Nauka czerpie swe soki z gleby psychicznej narodu i rozrasta się nakształt drzewa, wszczepionego korzeniami w grunt ziemi, a koroną swych liści rwącego się ku słońcu. „Nie masz martwej nauki. Każda jest, każda powinna być owocem drzewa wiadomości, drzewa życia“. Dla tej rzetelnej, natchnionej życiem nauki domaga się Mochnacki prawa obywatelstwa w Polsce. Mochnacki domaga się nauki, wysnutej z głębi ducha narodowego. W świadomość Mochnackiego wrasta ta żywa prawda, że filozoficzną umiejętność trzeba wydzwignąć z dna duszy narodowej. „Czas wezwać filozofji — mówi Mochnacki w dziełku o literaturze polskiej w w. XIX — z głębi ducha naszego i wysnuć ją z istoty naszego jestestwa... Niechaj się umiejętność nasza z rodowitych nasion własną rozkrzewi dzielnością, własnym rozzieleni liściem i zakwitnie szeroko, bujnie, wielkimi pomysłami“. Mochnacki wie, że własnym trudem i pracą można jedynie wykrzesać z siebie wiedzę prawdziwą o świecie, o ludziach, o sobie. Mochnacki wie, że twardy trud i obowiązek bierze na siebie ten, co poświęca się nauce, albowiem nauka nie jest przywilejem, uwalniającym człowieka od pracy, ale polega ona na znojmym trudzie wytworzenia szczerego stosunku do wielkich prac narodu i ludzkości, na ciągłym pędzie w sferę wielkich myśli i wysiłków.

Nie wolno człowiekowi nauki ani na chwilę usnąć w cieniu duchowego drzewa, gdyż jedna chwila wytchnienia z trudu, albo jeden krok nieopatrzny, wytrąca człowieka z gruntowego rozumienia natury, czasu i ludzi. „Nic łatwiejszego jak umrzeć dla wielkich myśli i zbroczyć na stronę z żeglarskiej ich linii. Nic

łatwiejszego jak osiąść na mieliźnie cywilizacji“¹⁾ Ten szczerzy i namiętny kult nauki pogłębia sumienie intelektualne, rodzi uczciwość wobec własnych zagadnień i wytrwałą wolę myślenia. Mochnacki nie widział w Polsce poważnego traktowania nauki. Stąd porównywał polski entuzjazm do nauk z płomieniem zapalanej wiązki suchego chrustu lub słomy, co błysnie na chwilę i zgaśnie; umiejętność polską porównywał Mochnacki z bańką wzdętą przelotnym tchnieniem, a gwar polskich gazet i dzienników przypominał mu brzęczenie motylego owadu, lub niestrojny dźwięk kilkunastu dzwoneczków, lanych z różnego kruszcu. Oto gromkie słowa Mochnackiego, stwierdzające stan nauki w Polsce. »Nic u nas niema gruntu pod sobą, ani na wewnątrz ujęcia. Żadna myśl głębiej w istotę rzeczy nie przedziera się. Gole blichry w głowie, w pisaniu próznomówstwo. Duch rozproszony. Rozprawie namysłu, a rozumowaniu loiki nie dostaje«²⁾

I ostro piętnuje Mochnacki w imię prawdy i nauki wszelką urojoną sławę i wielkość. Ma słuszość Mochnacki, gdy mówi: »kto się wywyższa nad innych, kto litościwie wzrusza ramionami, albo z piętra mówi, nie wie co czyni«³⁾ Na dnie tej myśli Mochnackiego tkwi ostra wychowawcza moc, która wciska się w duszę iskrą tej prawdy, że urozyste spojrzenie ku sobie, posągowość, blask podziwu roztoczony nad sobą — to wszystko znamienne cechy urojonej jedynie wielkości, talentu, zasługi.

»Ta urojona sława, ta czcza reputacja, ta urojona wmówiona popularność szerzy się następnie jak dźwięk luicznego dzwonu w powietrzkregu, uzbraja się całą potęgą terroryzmu łatwości szczerej lub udanej, i ludziom myślącym nakazuje milczenie terroryzmem politycznego nierozumu. Biada temu u nas, kto myśli swoją głową i swoim rozumieniem rzeczy koło siebie pojmuje! To wichrzyciel! To burzyciel!«⁴⁾ Te słowa są wymownym świadectwem prawości umysłu Mochnackiego.

Prawy i wielki umysł Mochnackiego podsyczał i karmił nurt historycznego życia narodu. Mochnacki skojarzył w sobie rzetelność historycznego myślenia z głębokim zrozumieniem

1) Kurjer polski 1830 Nr. 15 7. V.

2) Kurjer polski 1830 Nr. 128 14. IV.

3) Kurjer polski 1830. Nr. 15 7. V.

4) Nowa Polska 1831 Nr. 26 30. I.

społecznych charakterów i zdarzeń. Ogarniał on obszerne przestwory myśli, których kolebką była rzeczywistość dziejowa narodu. Jako historyk chwycił świetne zarysy mieniącej się fizjognomji wieku. Wydzwignąwszy się myślą twórczą ponad wirowisko przelotnych upodobań chwili, kształtował Mochnacki ducha wieku i stał się organem dziejowej wiary całego pokolenia. Mochnacki nie kierował się w sędzie o rzeczach historycznych przywidzeniami, albowiem wiedział, że urojenie historyka przerodzić się może w prawdziwą wadę w sercu narodu. I wdarł się Mochnacki jak ptak drapieżny swą mocną wolą w dzieje i kształtował je w imię tej prawdy, że nie czas rządzi ludźmi, ale ludzie tworzą swą mocną wolą czas. W świetle tej prawdy widział Mochnacki w dziejach zewnętrzny kształt ducha ludzkiego, który snuje z siebie pasmo pojęć i wyobrażeń. Wieki całe stawały w wizji intelektualnej Mochnackiego nakształt obszernych pól, z których wyrastają pewne pojęcia, pomysły i idee. Nie dosyć jednak powiedzieć, że wieki całe świeciły w kręgu świadomości Mochnackiego luną wielkich pomysłów i idei i pojęć: Mochnacki wchłoniął w siebie wieki całe i wydzwignął je heroizmem woli na jasny szczyt dziejowego trwania. Dzielna, sprężysta i twórcza myśl podsyciała ciągle pęd woli Mochnackiego w kierunku czynu.

Ten heroizm woli znalazł pełny i zwarły wyraz w pismach publicystycznych Mochnackiego.

Z pism tych bije żywy płomień prawdy i wciska się falą gryzącego ognia w sam rdzeń duszy przywódców ruchu rewolucyjnego 1831 roku. W pismach tych piętnuje Mochnacki ostro, namiętnie, śmiało i energicznie nieudolność polityki rządu rewolucyjnego. Jest on rzecznikiem jasnej i zdrowej myśli politycznej. W artykule publicystycznym p. t. »Nowa własność języka polskiego«¹⁾ rzuca Mochnacki pod adresem sejmujących owe twarde słowa, ociekające szlachetną krwią serca i myśli: „Ludzie, wyrwani z łona pokoju na burze rewolucji, czyż nigdy powołania swego nie zrozumiecie? Czyż do ostatka dni waszych mędrkować i politykować będziecie? Czyż do ostatka trwać będziecie w mniemaniu, że reprezentujecie wolę i wyobrażenie nieszczęśliwego narodu?”

Kto mędrkuje nad przepaścią, źle czyni, bo zginie niepochylnie, i nikt nad jego zgonem pochwalnego hymnu nie za-

¹⁾ Nowa polska Nr. 27 31. I. 1831.

śpiewa. Zginie z musu, skutkiem własnej nieroztropności, a nie z natchnienia męstwa, które mężów zdobi“. Czczymi frazesami nazywa Mochnicki uchwałę sejmu, obwieszczając w sposób ogólnikowy niepodległość narodową po odsądzeniu cara Mikołaja od tronu polskiego: „Naród polski, (są słowa sejmujących) na sejm zebrany, oświadcza że jest niepodległym ludem“. Nie wystarczy stwierdzić — mówi Mochnicki — że jest się ludem niepodległym, ale trzeba jasno i śmiało określić granice niepodległości. Owa mędrkująca i fałszywa polityka budzi w Mochnickim wstręt.

Dlatego zwraca się do sejmujących w słowach ostrych i twardych jak dźwięk surmy bojowej: każe im powrócić do nicestwa, z którego chciała ich napróżno wyrwać rewolucja Kończy Mochnicki swój wyżej wspomniany artykuł mężnym. wydzwiękiem myśli politycznej: „trzeba zwołać kongres narodowy, bo Ojczyzna jest w niebezpieczeństwie“.

I w oślepiającym błysku prawdy stawia Mochnicki przed oczy sejmujących tragiczną groźbę chwili. Każe izbie poselskiej otrząsnąć się z czezej formalistyki, przejąć się entuzjazmem wojska i wchłonąć w siebie strumienie myślącej i czującej duszy narodu. Mochnicki wie, że istotę siły stanowi decyzja, podjęta w imię czynu w odpowiednim czasie. Szybkość decyzji, jasność i bystrość sądu w obrazach izby poselskiej tłumili sztywne, zniszczone, zastygłe przepisy konstytucji, nadanej narodowi polskiemu przez cara Aleksandra. Reprezentanci woli narodu chcieli na tej ustawie konstytucyjnej, jak na desce łodzi rozbitej, płynąć wśród burzy i niebezpieczeństw. Sądzieli bowiem, że ten moskiewski szpargał uczyni zadość wszystkim potrzebom narodu. Stąd płynęła ich niemoc i opóźnienie w obradach; stąd wszystko, cokolwiek uchwalili, rozwiewało się w nicość i przemijało jak cień marny. Dlatego wzywa Mochnicki reprezentantów woli narodu, by wznieśli się ku wyższemu pojęciu konstytucji. Oto pięknie, żywo i prawdziwie mówi Mochnicki o istocie konstytucji polskiej w artykule publicystycznym p. t. „Co teraz rozumieć przez konstytucję w Polsce“ ¹⁾ Tak tam czytamy między innymi: „... rzeczywiście mamy konstytucję, ale konstytucję moralnego temperamentu całego narodu, konstytucję entuzjazmu wolności i niepodległości, konstytucję, napisaną w sercu każdego prawego Polaka. Od tej niezatartej i nigdy

¹⁾ Nowa Polska Nr. 31. I. 1831.

nie pogwałconej konstytucji weźcie kształt waszego obradowania, a innym stylem wasze uchwały pisać będziecie. Powiedzcie całej Europie: „że naszym mandatem jest zapal i rozpacz nieszczęśliwego ludu, „a wszystko w jednym okamgnieniu do skutku przywieździecie“.

Za wykwit owego moralnego temperamentu narodu, owego entuzjazmu wielkości i niepodległości uważał Mochnacki rewolucję socjalną, związaną z rewolucją polityczną. Istotę rewolucji socjalnej stanowi nadanie żywotnych praw masom całym. I przyczynę upadku Polski widzi Mochnacki w tem: „że nie większość, ale mniejszość po wszystkie czasy była u nas narodem“¹⁾ Zarzuca Mochnacki Kościuszce, że walczył w sprawie rewolucji politycznej, a nie socjalnej, że przez wzgląd na mniejszość nie chciał przemienić większości w naród, że nie zainteresował mas, że miliony całe patrzyły obojętnie na upadek Polski.

W rewolucji socjalnej—według Mochnackiego—tkwi jedyne źródło sił materialnych, potrzebnych do wydzwignięcia narodu z pod obcej przemocy. Wierzył również Mochnacki w etyczną wartość rewolucji socjalnej, z której dna wyrasta ognisty krzew zdrowia moralnego. Historia dostarczyła mu przykładów na poparcie tej wiary. Oto rozlew krwi i rozterki wewnętrzne we Francji, Anglii i Belgji przygotowały grunt pod posiew potęgi tych państw. „Rewolucje takie, naksztalt burzy napowietrznej ku schyłkowi dnia parnego, przerzedzają zgęszczoną atmosferę ludów“²⁾.

Mochnacki, świadomy tej prawdy, że siła fizyczna, jaką naród może pokonać nieprzyjaciela, jest w ścisłym związku z siłą materialną i moralną, pragnie rozwiać lęk przedstawicieli narodu przed mocą i sprawiedliwością, kryjącą się na dnie wstrząśnienia socjalnego i pragnie ostro dźwięczącą w słowie nutą prawdy dziejowej wszczepić w reprezentantów woli narodu to przeświadczenie, że wiara w »dyplomatykę« gasi wszelką wiarę w społeczne wstrząśnienie i rodzi lęk przed powstaniem mas, jak przed falą burzliwego morza — jak przed morowem powietrzem, wezbraniem wód i ognia, a brak wiary w »dyplomatykę« pogłębia i utrwała wiarę w moc i sprawiedliwość ludu powstającego.

1) Nowa Polska Nr. 29. 2, II, 1831. „Być albo nie być“.

2) Być albo nie być. Nowa Polska Nr. 29. 2, II, 1831.

Te rozważania nad istotą socjalnej rewolucji splata Mochnicki z wizją przyszłej, politycznie odrodzonej Polski. Gdy inni snuli mesjanistyczne koncepcje odrodzenia Polski, jeden jedyny Mochnicki nie poetyzował upadku Polski, albowiem miał on w nerwach, w mózgu i w sercu realną wizję przyszłej Polski. Miał on intuicyjny zmysł dziejowej prawdy. Wiedział, że rozbiór Polski przechylił spór na stronę despotyzmu, ale wiedział także, że odrodzenie Polski przechylić musi ten spór na stronę liberalnego systemu zachodu.

Czyż nie dźwięczą głęboką nutą sprawdzonego proroctwa owe słowa Mochnickiego: »Jeśli nam Bóg poszczęści, Rosja wróci do swego status quo, bardziej azjatyckiego, niżeli europejskiego«.¹⁾

A dalej w tym samym artykule czytamy: „Najważniejszym atoli skutkiem naszej restauracji będzie osłabienie związku despotów. Uważajmy powstanie nasze na dywersję zbrojną, zdziałaną w interesie zachodu. Był narodu wolnego.., egzystencja Polski, w środku między Rosją, Austrią i Prusami rozerwie skoncentrowaną jedność samowładztwa, rozbije najpiękniejsze nadzieje, najmędrsze układy despotów.“

Widzimy, że Mochnicki nie roztopiał swej odpowiedzialności dziejowej w mglistych wizjach mesjanistycznych, lecz wskazywał narodowi, jak ma posługiwać się mądrą i wielką kulturą, mądrą i wielką strategią, mądrą i wielką polityką, aby ocalić życie i odzyskać niepodległość narodową.

Oto w artykule publicystycznym p. t.: „Czemu massy nie powstają“²⁾ daje Mochnicki narodowi garść własnych doświadczeń, krwistych myśli i praktyczno-strategicznych wskazań, jak trzeba walczyć z potęgą Rosji. Radzi działać zaczepnie w stosunku do Rosji; rozpacz i szaleństwo uważa za najwyższą mądrość rewolucyjnych działań.

W artykule p. t. „Co przedsięwziąć w obecnej chwili“³⁾ mówi Mochnicki, że ruchowi rewolucyjnemu trzeba nadać prawny kierunek, że rewolucję „ulegalizowaną“ trzeba skojarzyć z nadzieją zbawienia Ojczyzny.

Jasna i wojownicza myśl Mochnickiego domaga się jasnej i mądrej polityki. Ostro piętnuje Mochnicki wszelki senty-

¹⁾ Być albo nie być. Nowa Polska Nr. 29 2. II. 1831.

²⁾ Nowa Polska r. 41 14. II. 1831.

³⁾ Dziennik krajowy Nr. 225 17. 8. 1831.

mentalizm w polityce. Jako przykład takiej romansowej polityki przytacza Mochacki w pamiętniku emigracji polskiej z roku 1832 słowa Małachowskiego, zastępcy ministra spraw zagranicznych: „Naród polski walczy i nawet zginąć zamierzył dla Francji... A jeżeli polegнем, (tak kończył rzecz swoją Małachowski) ostatni odgłos umierającej Polski będzie ozłobnym, jak śpiew umierającego wieszczą“.

Słowa te poddaje Mochacki rewizji krytycznej, albowiem widzi w nich współwymierność z czynami, które podkopały sprawę Polski.

Słusznie twierdzi Mochacki, że nie imaginacja i retoryka, ale instykt publicznego zbawienia winien kierować mężami stanu.

Ten instykt publicznego zbawienia każe Mochackiemu walczyć piórem i orężem w powstaniu listopadowem; ten sam instykt publicznego zbawienia po upadku powstania wyrwa Mochackiemu z dna duszy radosny szept myśli o przyszłej rewolucji powszechnej, która utwali potęgę Polski wśród narodów cywilizowanego świata

W artykule publicystycznym, drukowanym w pamiętniku emigracji polskiej z roku 1833 rozwija Mochacki zgrab poglądów na istotę i cel rewolucji powszechnej. Sądzi, że tajemnicą rewolucji jest wyrwać ze społecznego i politycznego organizmu Europy instytucję królewską, która powstrzymuje postęp całego wieku,—jako że jest poza obrębem jego potrzeb i wyobrażeń.

W artykule wyżej wspomnianym p. t. „O rewolucji w Niemczech“ czytamy między innymi: „wszystko ma swoją potęgę. Królowie się przeżyli. Próżno świecą szkarłatem, darmo namaszczać swe martwe skronie i wybielać czaszki poświęconą oliwą“. A końcowe słowa tego artykułu są niezbitem świadectwem orlej rozległości perspektywy dziejowej Mochackiego.

Mochacki widzi jak na dłoni przyszłe dzieje Polski i Europy, świecące krwawą luną wojny. „W tym twardym wieku -- mówi Mochacki — jedna tylko umiejętność popłacać będzie. Zasada się ona na tem, żeby rewojucję, lud zamienić w hyenę, co tylko się trupami karmi. Zasada się ona na tem, żeby prędko z łatwością to wszystko ze szczeniem zatrzeć, co butnieje, co jest trupem, szkieletem, a wydchąć z gruzów to, co jest takpełne życia, że nawet pod gruzami umrzeć nie może; co królowie dla własnego interesu żywcem pochowali. Całą literaturą rewolucji est pogrzeb starej Europy, całą jej poezją — pogrzeb instytu-

eji i krajów antyspołecznych, a całą jej mądrością odbudowanie Polski". Sprawdziły się te słowa Mochmackiego. Wybuchła wojna światowa, która pogrzebała starą Europę, a powołała do nowego życia Polskę.

Z tych wszystkich pism publicystycznych bije wiecznie świeży strumień życia, podsycany ciągłą grą przeciwieństw; z tych wszystkich pism tryska moc, orzeźwiająca serce i myśl człowieka.

Poprzez te pisma prześwieca kult pracy i walki.

W ciągłej walce, w grze przeciwieństw widzi Mochmacki »najpiękniejszy fenomen życia« ¹⁾ I jeszcze jedna rzecz. Pisma publicystyczne Mochmackiego stanowią wykwit opozycji twórczej

Na dnie tej opozycji tkwi mocna prawda, że istotą życia jest ciągły ruch, ciągła walka dwóch sił, które przenikają się nawzajem, rodzą w tym samym momencie zwarcia się ze sobą nowy odskok i nowe siły — i z pozornej zgody wsobódźwięku wracają do gry przeciwieństw. »Każdą siłę przeciwna powściąga siła, a tem samem czyni ją jeszcze dzielniejszą.«

Tę grę przeciwieństw widzi Mochmacki nie tylko w naszej myśli, naszej duszy i w naszym sercu, ale także w historii. Oto w dziele o literaturze polskiej w w. XIX. czytamy: „Historja na tym zasadza się dualizmie: wszystkie stosunki społeczne są grą tych przeciwieństw. Z tej to przyczyny nikt swej woli nie dogodzi, bez odpowiedniego czyjejs innej woli odporu«.

I wszystkie niemal pisma Mochmackiego, a w szczególności artykuły publicystyczne mają wybitnie piętno opozycji twórczej, piętno gry przeciwieństw, mącających równowagę życiową.

Z pism tych wykwiła radosny, wiecznie ruchliwy płomień życia.

Pisma te stanowią nie tylko zrąb logicznych związków treściowych, ale także mówią do nas dźwiękiem duszy Mochmackiego, jego stylem wewnętrznym i mocą orzeźwiającą. Każda myśl Mochmackiego świeci w jego pismach męskim ładem i wciska się w zwarty tok językowej ekspresji. Słowo Mochmackiego jest żywe i giętkie, jak chrzest stali, jasne i gromkie, jak hasło do boju. W słowie Mochmackiego tkwi ważki marterjalny dźwięk, palący ostrą podniecią do czynu. Dlatego wpływ jego pism jest i będzie głęboko wychowawczy. Pięknie i mądrze powiedział o Mochmackim głęboki krytyk polski — Stanisław

¹⁾ O literaturze polskiej w w. XIX r. 1830.

Brzozowski w swej książce p. t. „Głosy wśród nocy“¹⁾. „Nie sądzę — mówi Stanisław Brzozowski — aby istniał pisarz, o którym możnaby powiedzieć w równej mierze, z równą pewnością, że wpływ jego będzie wychowawczy, t. j. nie zniszczy niczego, co może i powinno żyć, lecz przeciwnie skojarzy samowiedzę z siłą, wolą z pięknem, myśl z twórczą i niedającą się zamknąć w pojęcie mocą życia“. Tę samowiedzę i siłę, wolę i piękno, myśl i twórczą moc życia kształtował Mochnacki w mrocznych głębinach życia historycznego narodu.

W nurcie dziejowego życia ujął Mochnacki duszę swoją.

Nie było w nim nic, prócz tego, co sam świadomie zamierzył i stworzył. Myśl jego wrastała w świat pracy i walki i utrzymywała się na powierzchni życia wytężeniem krwi.

Życie nie było dla Mochnackiego pasmem złudzeń, lecz nieprzerwanem pasmem czynów, rodzących życiową wydajność. Ta życiowa wydajność przesyca kulturalność wartość myśli Mochnackiego i nadaje jej niezniszczalną moc, świeżość i rozpęd bojowy. Jest w nim coś z nieustraszonego męstwa żołnierza.

Gra dorywczych wahań nie opanowała jego duszy. Miał on głęboki zmysł prawdy dziejowego życia narodu. Ten zmysł prawdy rodzi w nim etyczną, czynną naturę duchowego życia. Poprzez zmysł prawdy, skupiający w sobie pierwiastek czynu, doszedł Mochnacki do ujęcia samego siebie w swoim jestestwie. A poprzez uznanie samego siebie w swoim jestestwie doszedł Mochnacki do ujęcia i uznania zbiorowego życia narodu. Chwytał on bystro momenty stającego się życia narodu i nadawał im jasny i żywy kształt myśli.

Myśl Mochnackiego nosi piętno głęboko ludzkie, albowiem nie zastyga ona w martwym pojęciu, lecz wchłania w siebie strumień surowego piękna życia i z powrotem wrasta w to życie. Myśl Mochnackiego, skąpana w słońcu walki i pracy, zespala się z ziemią i przepaja jej oddechem; myśl Mochnackiego wydzwiga na jasny szczyt samowiedzy tę prawdę, że utajonem w głębi istoty naszej prawem życia jest stwarzać swój los, swoje przeznaczenie.

Rozumiał Mochnacki, że życie — to twórczość w opornem środowisku. Na dnie jego duszy palił się irracjonalny twórczy pęd. Mochnacki nie karmił swą krwią widm i legend, lecz

¹⁾ »Głosy wśród nocy«, Lwów r. 1912.

zjednoczył się iskrą samowiedzy z twardym musem życia i wykrzesał zeń świat prawdy i piękna.

Rewolucjonizował kult piękna i prawdy w duchu twórczej swobody człowieka. Rzucił pod myśli swoje granit pracy; przesycił świat swej pracy ideałem erotycznym i czynił to wszystko z pełną samowiedzą dojrzałego człowieka. Słowo jego jest żywą syntezą siły i myśli narodowej. Jest on w epoce romantyzmu jednym z najbardziej heroicznych twórców polskiego życia. Dzieła jego są wezwaniem do wszystkich młodych i śmiałych, by tworzyli epicką atmosferę bohaterstwa, boju i sławy. Mochnacki jest naszym wychowawcą; uczy nas spoglądać na życie okiem zdobywcy, uczy nas, że coś z żołnierza winno być zawsze w każdym Polaku. Niechaj pisma jego rozplomienią ogień duszy i podsycają ciągle krążący nieprzerwanie w organiźmie narodowym strumień energii, męstwa i mądrości!

Dębica dnia 30/V. 1926.

Stanisław Bator.

nauczyciel gimnazjalny

ŹRÓDŁA:

- 1) Dzieła Maurycego Mochnackiego Tom I. Poznań 1863 r.
- 2) " " " " IV. " " "
- 3) *O literaturze polskiej w w. XIX.* Poznań 1863 r.
- 4) Maurycy Mochnacki: *Pisma.* Lwów 1910 r.
- 5) Stanisław Brzozowski: *Głosy Wśród Nocey.* Lwów 1912 r.

CZĘŚĆ II.

I.

Skład Grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego 1925/26.

⊕A) Nauczyciele etatowi czynni.

1. **Ks. Kotfis Błażej**, dyrektor zakładu, uczył religii w kl. Va, Vb, Vc, (do 1. III. 1926); relig. w kl.: VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIIa (do końca roku); egzortator dla klas wyższych; tyg. godz. 10+1.
2. **Piotrowski Jan**, profesor, kierownik pryw. Seminarjum naucz. żeńskiego w Dębicy; uczył j. polsk. w kl.: Vc, VIII; tyg. godz. 9.
3. **Staron Michał**, profesor, uczył hist. w kl.: IVa, VIb, VIII; geogr. w kl. IIa, IVa, Va (1. VI. 1926), Vb; opiekun kl. VIb; tyg. godz. 19+(1).
4. **Stiasny Aleksander**, profesor, uczył j. niem. w kl.: Vc (do 1. VI. 1926.); j. niem. w kl. VIa, VIb, VIIa, VIIIb, VIII (do końca roku); opiekun kl. Vc (do 31. V. 1926); zawiadowca biblioteki niem. dla uczniów; tyg. godz. 20.
5. **Wiśniewski Stanisław**, profesor, członek Zarządu miasta, prezes gn. Sokoła w Dębicy; uczył j. łac. w kl.: Vc, VIa, VIb, VIII; j. niem. w kl. IVb (do 1. VI. 1926); zawiadowca gabinetu archeologicznego; opiekun kl. VIII; tyg. godz. 20.
6. **Paluch Marjan**, nauczyciel rzeczywisty, uczył hist. w kl. Va (od 1. III. 1926 do 1. VI. 1926), Vc, VIa, VIIa, VIII; geogr. w kl. IIb, Vc; opiekun kl. VIIa; tyg. godz. 22+(1).
7. **Rusinek Franciszek**, nauczyciel rzeczywisty, uczył j. pol. w kl. I (do 1. III. 1926), VIb; j. łac. w kl. IVa, IVb, IVc; pisma w kl. I (od 1. III. 1926); opiekun kl. IVc; tyg. godz. 21.
9. **Zaworski Stanisław**, inżynier, nauczyciel rzeczywisty, uczył przyr. w kl. IIa, IIb (do 1. X. 1925), IIIa, IIIb, IVa, IVb, IVc, Va, Vb (do 1. III. 1926), Vc; zawiadowca gabinetu przyrodniczego; opiekun kl. IVa; tyg. godz. 21+(3).
9. **Bieszczad Wojciech**, nauczyciel, uczył fiz. w kl. IIa (do 1. X. 1925), IIIa, IIIb; mat. w kl. IIa, IIb, IIIa (od 1. X. 1925); opiekun kl. IIa; tyg. godz. 20.

10. **Buszko Alojzy**, Dr. praw, nauczyciel, uczył j. niem. w kl. IIa, IIIb, IVa (do 1. III. 1926), hist. IIIa, IVb (od 1. III. 1926) IVc, Vb (od 1. III. 1926); sekretarz Gyrelcji; zawiadowca bibliotek: a) maturalnej b) podręcznej dyrektora; tyg. godz. 22.
11. **Cygan Alojzy**, nauczyciel, uczył mat. w kl. IVb (do 1. X. 1925), Va, VIa, VIIa, VIIIb (od 1. X. 1925), VIII (od 1. X. 1925); geogr. w kl. IVb (od 1. III. 1926); opiekun kl. VIa; tyg. godz. 21.
12. **Jaszan Jan**, nauczyciel, uczył hist. w kl. IVb, Va, Vb; geogr. w kl. I, IVb; j. niem. w kl. Va, Vb (do 15. IV. 1926); od 15. IV. 1926 na urlopie dla poratowania zdrowia do 31. V. 1926; (od 1. VI. 1926) hist. w kl. Va; geogr. w Va; j. niem. w kl. IVb, IVc, Va, Vc; opiekun kl. Vc (od 1. VI. 1926); tyg. godz. 22.
13. **Komperda Juljusz**, nauczyciel, uczył rys. w kl. IIIb (od 1. III. 1926), IIIa, IIIb, IVa, IVb, IVc (od 1. X. 1925 do 15. XI. 1925. i od 1. III. 1926 do końca roku), Va, Vb, Vc, VIa, VIb, VIIa, VIIIb, VIII (od 1. III. 1926); tyg. godz. 21.
14. **Nagawiecki Bronisław**, nauczyciel, uczył j. polsk. w kl. IIIa, IIIb, IVb; hist. w kl. IIa, IIb, IIIb (od 1. III. 1926); geogr. w kl. IIIa; opiekun kl. IIIa; tyg. godz. 21.
15. **Nagawiecki Stanisław**, Dr. praw, nauczyciel, uczył mat. w kl. I (do 15. XI. 1925), IIIa (do 1. X. 1925), IIIb, IVa (do 15. XI. 1925), IVc, Vb (do 1. X. 1925); hist. w kl. IIIb (do 1. III. 1926); j. niem. w kl. IIb (od 1. X. 1925); psych. w kl. VIII (od 15. XI. 1925); opiekun kl. IIIb; tyg. godz. 21.
15. **Pięta Józef**, nauczyciel, uczył j. łac. w kl. Va, Vb, VIIa, VIIIb; j. niem. w kl. IVc (do 1. III. 1926), Va (od 1. III. 1926 do 1. VI. 1926); opiekun kl. Va; tyg. godz. 20.
17. **Ks. Trytek Wojciech**, nauczyciel, uczył relig. w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVa, IVb, IVc; relig. w kl. Va, Vb, Vc (od 1. III. 1926); geogr. w kl. IIIb (do 1. III. 1926); egzortator dla klas niższych, opiekun drużyny harcerskiej im. Romanowskiiego, Moderator uczniowskiej Sodalicji Marjańskiej męskiej i żeńskiej; tyg. godz. 22.
18. **Zieliński Władysław**, inżynier, nauczyciel, uczył fiz. w kl. VIa (od 1. III. 1926), VIb, VIIa, VIIIb, VIII; mat. w kl. Vc; opiekun kl. VIIIb; tyg. godz. 22.

19. **Zieliński Władysław**, nauczyciel, uczył prac. ręcz. I, IIa, IIb (od 1. III. 1926), IIIa, IIIb; pis. w kl. I (do 1. III. 1926); geogr. w kl. I, IIIb (od 1. III. 1926); opiekun kl. I; tyg. godz. 28.

B) Nauczyciele etatowi nieczynni.

20. **Kita Ludwik**, profesor, uczył (do 1. XII. 1925) mat. w kl. I, VIb, VIIIb, VIII; psych. w kl. VIII; od 1. XII. 1925 do 31. VI. 1926 na urlopie dla objęcia kierownictwa prywatnego gimnazjum w Dąbrowie.

C) Nauczyciele przydzieni.

21. **Klamut Kazimierz**, nauczyciel etatowy szkoły powszechnej 7-oddz. męskiej w Dębicy, uczył śpiewu w kl. I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIII; przyr. w kl. I, IIb (od 1. X. 1925); gimnast. w kl. IIb (od 1. III. 1926); dyrygent chóru młodzieży w czasie nabożeństw; opiekun kl. IIb; opiekun kl. IIb; tyg. godz. 23+(2).
22. **Skiba Michał**, nauczyciel etatowy szkoły powszechnej 7-oddz. męskiej w Dębicy, uczył rys. w kl. I, IIa, IIb (do 1. III. 1926) VIII (do 1. III. 1926); gimnast. w kl. I, IIa, IIb (do 1. III. 1926), IIIa, IIIb (od 1. VI. 1926); j. niem. w kl. IIIa, IVa (od 1. III. 1926), IVc (od 1. III. 1926); tyg. godz. 25.
23. **Szczerba Jan**, prezes Tow. Sport. „Wisłoka“, etatowy nauczyciel wychowania fizycznego, uczył gimnast. w kl. IIIb i IVa (do 1. VI. 1926), IVb, IVc, Va, Va, Vb, Vc, VIa, VIb, VIIa, VIIb, VIII; przyr. w kl. Vb (od 1. III. 1926); kierownik gier i zabaw ruchowych, kierownik hufca szkolnego i hufcowy harcerzy; tyg. godz. 22+(12).

D) Nauczyciele kontraktowi.

24. **Bator Stanisław**, uczył j. polsk. w kl. Va, Vb, VIa, VIIa, VIIIb; zawiadowca bibliotek: a) nauczycielskiej, b) polskiej dla uczniów; opiekun kl. Vb; tyg. godz. 20.
25. **Kramarski Stanisław**, uczył od 15. XI. 1925 mat. w kl. IVa, IVb, Vb, VIb; fiz. w kl. VIa (od 15. XI. 1925 do 1. III. 1926); j. niem. w kl. Vb (od 1. III. 1926); geogr. w kl. IVc; opiekun kl. IVb; tyg. godz. 22.
26. **Nowakowski Michał**, uczył j. polsk. w kl. I (od 1. III. 1926), IIa, IIb, IVa, IVc; hist. w kl. I; geogr. w kl. IVc (do 1. X. 1925); tyg. godz. 22.
57. **Ranisch Joel**, uczył rel. mojż. w kl. od I do VIII; tyg. godz. 4.

II.

Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego 1925/26.

a) do grona przybyli:

1. **Ks. Kotfis Błażej**, zamianowany dyrektorem państwowego gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Dębicy, począwszy od dnia 1 kwiecień 1926, rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 marca 1926, Nr. II—2648/26. K. O. S. K. 29. III. 1926. L. II—1797/26.
2. **Bator Stanisław**, nauczyciel kontraktowy, K. O. S. K., 12. VIII. 1925, L. 6853/II.
3. **Cygan Alojzy**, mianowany nauczycielem z §. 8. P. S. N.: M. W. R. i O. P., 25. VIII. 1925, Nr. 10. 318/D. II. 25. i K. O. S. K. 10. IX. 1922. L. 7314/II. 55.
4. **Kramarski Stanisław**, nauczyciel kontraktowy, K. O. S. K., 11. XI. 1925, L. 9421/II. 25.
5. **Nowakowski Michał**, nauczyciel kontraktowy, K. O. S. K., 10. IX. 1925, L. 7731/II. 25.
6. **Pięta Józef**, nauczyciel, przeniesiony z państw. gimnazjum w Krzemieńcu, M. W. R. i O. P., 25. VIII. 1925, Nr. 11.779/II.25 i K. O. S. K. 5. IX. 1925, L. 7347/II.
7. **Ranisch Joel**, nauczyciel kontraktowy relig. mojż. K. O. S. K., 23. XI. 1925. L. 9179/II.25.

b) z grona ubrli:

1. **Habiński Hilary**, nauczyciel rzeczywisty, przeniesiony na stałą posadę do państw. gimn. im. St. Staszica w Chrzanowie, M. W. R. i O. P., 19. VIII. 1925. Nr. 11252 D II. 25 i K. O. S. K., 6. IX. 1925, L. 7260/II. 25.
2. **Łas Stanisław**, nauczyciel rzeczywisty, przeniesiony na stałą posadę nauczycielską do państw. gimn. im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu, M. W. R. i O. P., 3. VIII. 1925 i K. O. S. K., L. 6932/II. 25.
3. **Milan Jan**, Dr. fil. profeso, przeniesiony w stan spoczynku M. W. R. i O. P., 5. VIII. 1925, Nr. 9588/II. 25 i K. O. S. K., 17. VIII. 1925, L. 6945/II.
4. **Szeliski Tadeusz**, nauczyciel, przeniesiony 1. IX. 1925 do państw. gimn. I. im. Jana Długosza w Nowym Sączu M. W. R. i O. P., 3. XI. 1925, Nr. 15186/D.II. i K. O. S. K. 21. XI. 1925, L. 2791/II.

e) *Uzyskali urlop lub zmniejszenie godzin:*

1. **Jaszan Jan**, nauczyciel, urlop płatny dla poratowania zdrowia od 15. IV. 1926 do 31. V. 1926. K. O. S. K. z 28. V. 1926. L. II. 2428/26.
2. **Kita Ludwik**, profesor, urlop bezpłatny od 1. XII. 1925 do 31. VI. 1926, celem umożliwienia objęcia kierownictwa prywatnego gimnazjum w Dąbrowie — K. O. S. K. 16. XI. 1925., L. 9589 II. 25.
3. **Piotrowski Jan**, profesor, zmniejszenie obowiązującego wymiaru zajęć do połowy tygodniowo na rok szkolny 1925/26, za zwrotem kosztów zastępstwa, celem pełnienia obowiązków kierownika prywatnego seminarjum żeńsk. w Dębicy. M. W. R. i O. P., 24. VI. 1925., L. 8S31/D.II. 25. i K. O. S. K., 13. VIII. 1925, L. 5925/II. 25.

W roku sprawozdawczym z powodu straty osoby, bardzo blisko z zakładem związanej, powiała po raz czwarty nad gmachem chorągiew żałoby.

W dniu 10. czerwca 1926. r. zmarł w sile wieku długoletni profesor tut. Zakładu

Ś. p. JAN LEŚNIAK

Zmarły urodził się 24. kwietnia 1883. w Rzeszowie. Studja gimnazjalne ukończył w Rzeszowie, uniwersyteckie we Lwowie.

Pierwsze kroki w zawodzie nauczycielskim stawiał w rodzinnym swoim mieście, następnie w Mielcu, a od roku 1912. pełnił swe obowiązki w tut. Zakładzie.

Obowiązki nauczycielskie pełnił z niezwykłą pracowitością i sumiennością, ukochany i uwielbiany przez młodzież, a szanowany i poważany przez kolegów z powodu swoich zdolności, wykształcenia i wzniosłego charakteru.

Zmarły nie ograniczył się tylko do pracy zawodowej lecz brał żywy udział w pracy oświatowo-społecznej, jako członek T. N. S. W. T. L. — Towarzystwa Sportowego „Sokół“ w Dębicy, a wszędzie działalność jego była tak owocną, że niektóre z tych Towarzystw, jak T. N. S. W. zamianowało Go swoim członkiem honorowym.

W swej zawodowej, jak również oświatowo-społecznej pracy nie ustawał Zmarły mimo ciężkiej choroby, która trawiła Jego organizm.

Zmożony chorobą zasnął spokojnie, pozostawiając po sobie niezatartą pamięć w gronie swoich najbliższych, jak i kolegów zawodu, którzy ze łzą w oku pożegnali go w dniu 12 czerwca 1926 r. na cmentarzu parafjalnym.

Zacnemu Mężowi cześć i pokój!

III.

Pomieszczenie Zakładu i służba. z końcem roku szkolnego.

Zakład mieści się w jednym budynku, który jest własnością gminy miasta Dębicy. Posiada nadto osobną przybudówkę ze salą gimnastyczną.

W głównym budynku jest mieszkanie dla dyrektora i dla stałego sługi szkolnego oraz dwie izby dla niestałych sług szkolnych.

Służba Zakładu:

Sługa stały: Józef Ciurkot, grupa XVc.

Sługa niestały: Michał Malinowski, grupa XVIc.

Sługa niestały: Józef Maduzia, grupa XV.

IV.

Nauka.

A) Początek i koniec roku szkolnego.

Naukę rozpoczęto w dniu 1 września 1925, a zakończono w dniu 18 czerwca 1926.

W dniach otwarcia i zamknięcia roku szkolnego odbyły się w kościele parafjalnym uroczyste nabożeństwa przy udziale młodzieży i grona nauczycielskiego.

B) Pomoce naukowe.

Zniszczone wskutek wypadków wojennych zbiory naukowe uzupełniono w miarę możliwości w roku sprawozdawczym najniezbędniejszymi nabytkami. Stan pomocniczych środków naukowych jest następujący:

1) Biblioteka profesorów	dzieł	1011
2) " polska uczniów	"	1049
3) " niemiecka uczniów	tomów	533
4) " podręczna dyrektora	dzieł	225
5) " maturalna	"	164
6) " muzyczna	"	60
7) Gabinet przyrodniczy	środków	585
8) " fizykałny	"	420
9) " geograficzny	"	350
10) " archeologiczny	"	71
11) " rysunkowy	"	74
12) Pracownia fizyko-chemiczna	"	150

13) Praca ręczna	środków	87
14) Przyrządy gimnastyczne	"	87
15) " do gier i zabaw ruchomych	"	806
16) Instrumenta muzyczne		

C) Program nauki.

W kl. I -- III udzielano nauki według przejściowego programu ministerjalnego, w kl. IV -- VIII według programu gimnazjum typu humanistycznego.

V.

Wychowanie.

1. Działalność opiekunów klasowych.

Tegoroczne dzieło wychowania, to w ogólności wynik pedagogicznych zabiegów całego grona nauczycielskiego, wspieranego przez niektóre czynniki poza szkolne, dbałe o dobro młodzieży, w szczególności zaś to rezultat gorliwej i wielostronnej działalności opiekunów klasowych.

Opierając się na spostrzeżeniach, poczynionych już w poprzednich latach, zapoznawszy się z charakterem uczniów, ich indywidualnością, warunkami materialnymi i potrzebami intelektualnymi, pogłębili opiekunowie klasowi swą pracę wychowawczą.

Praca ta, prowadzona metodycznie, według planu, przy współdziałaniu pedagogiczno-dydaktycznym wszystkich nauczycieli klasy, doprowadziła do nadania jej jednolitego kierunku, którego impuls wychodził od opiekunów klasowych.

Nie tylko w szkole zapoznawali się opiekunowie klasowi ze swymi wychowankami, starali się także obserwować ich poza gmachem szkolnym, na wycieczkach, w czasie zabaw, sportów, a także i domu własnym przy zwiedzaniu stancji.

Poczynionymi spostrzeżeniami dzielili się opiekunowie w miarę potrzeby z domem rodzicielskim w czasie konferencji wywiadowczych, odbywanych dwa razy w miesiącu, a ugruntowawszy w ten sposób poczynione poprzednio spostrzeżenia, zastosowali odpowiednie zabiegi wychowawcze, udzielając opiece domowej potrzebnych rad i wskazówek.

Te obserwacje i spostrzeżenia, poza odnośnymi uwagami, zwracaniem przez opiekunów klasowych uczniom drogą bezpośrednią, były następnie podstawą do drugiego zabiegu wycho-

wawczego: do odbywanych poza przepisaniem godzinami szkolnymi lekcji wychowawczych.

Przedmiotem tych lekcji w klasach niższych były pouczenia z zakresu higieny, wskazówki, jak należy zachować się w szkole i poza szkołą, wyjaśnienie znaczenia urządzanych w Zakładzie rocznic i obchodów, pogadanki na temat istoty i znaczenia oszczędności, dbałości o estetyczny wygląd klas etc., w klasach wyższych zaś zakres tematów, poruszanych na lekcjach wychowawczych w formie pogadank, wykładów i referatów, rozszerzał się na zagadnienia z dziedziny życia i potrzeb współczesnej Polski, wobec czego wychowanie obywatelskie młodzieży wysuwało się tutaj na pierwszy plan.

W czasie tych lekcji organizowano również kółka naukowe, zespoły artystyczne, kółka sportowe etc., dzięki czemu lekcje wychowawcze kształciły inteligencję i wyrabiały moralny charakter wychowanków, doskonaląc równocześnie ich zdolność do samodzielnej pracy społecznej na chwałę Bogu i pożytek Ojczyźnie.

2. Wychowanie religijne.

Pod duchowem kierownictwem Ks. katechetów i przy pełnem współdziałaniu grona nauczycielskiego, ćwiczyła się młodzież katolicka w spełnianiu obowiązków i praktyk religijnych.

Udział młodzieży w egzortach i nabożeństwach, w których uczestniczyli wszyscy nauczyciele, był przez cały rok regularny.

Do spowiedzi i Komunii św. przystąpili uczniowie trzy razy w ciągu roku. Nadto przystępowała młodzież dobrowolnie do Sakramentów św. częściej w roku, a zwłaszcza w uroczystość Patrona Zakładu św. Stanisława Kostki.

Wielkanocne nauki rekolekcyjne wygłosił do uczniów w czasie od 15 do 18. marca Ks. Tadeusz Kartowski z T. J.

Do spotęgowania i pogłębienia życia religijno-moralnego, oraz do wyrobienia charakteru młodzieży, przyczyniła się wysoce Sodaliczka marjańska uczniów, prowadzona przez Ks. Wojciecha Trytka.

Stan liczebny Sodaliczki uczniów wynosił z końcem roku 72 Sodalisów i 5 aspirantów.

Biblioteka sodalicyjna liczy 836 dzieł treści religijnej, historycznej i powieściowej.

Prezesem Sodaliczki był Walerjan Bednarz z kl. VIII.

Życie Sodalisów skupiało się w zebraniach ogólnych i sekcyjnych, w nabożeństwach i spowiedziach miesięcznych oraz w bibliotece i czytelni.

Na zebraniach wygłoszono referaty następującej treści:

„O czytaniu książek“ Filipek kl. VII.

„Kwestja żydowska wobec chrześcijańskiej etyki“
Stanczykiewicz kl. VIII.

„Pojedynek a etyka“ Oleński kl. VII.

„Idealizm w życiu młodzieńca“ Szymaszek kl. VII.

„Św. Stanisław Kostka jako mistyk“ Mazur kl. VI.

„Kwestja społeczna“ Pisarczyk kl. VII.

„Socjalizm a chrześcijaństwo“ Passowicz kl. VII.

„Leon XIII. a kwestja robotnicza“ Nowak kl. VIII.

„Polska a żydzi“ Zawiliński kl. VII.

„Kościół narodowy“ Oleński kl. VII.

Na zebraniach wygłosił także sod. Szymaszek 7 własnych utworów religijnych, a w tem jedną obszerną satyrę.

Sodalisi pracowali w sekcjach, których było dwie, a mianowicie:

1) apologetyczna i 2) abstynencka.

Obok Sodalicji istniało także Kółko św. Stanisława Kostki, którego członkowie z klas I. II. III. mieli za cel przygotować się na Sodalisów.

Kółko liczyło członków 40 i odbyło 20 zebrań.

Na czele Kółka stał sod. Szymaszek kl. VII., przy końcu zaś roku sod. Koszarski kl. V.

Sodalicja występowała ze sztandarem podczas większych uroczystości, jak rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, w dniu Patrona szkoły i przy gratulacji Ks. Dyrektorowi Kotfisiowi z okazji Jego nominacji.

Przy końcu roku szkolnego odbyło się Walne Zgromadzenie wyborcze, na którem wybrano nowy Wydział, w skład którego weszli: prezes Szymaszek kl. VIII wiceprezes Radwański kl. VII, II. zastępca prezesa Oleński kl. VII., sekretarz Mrocza kl. VII., skarbnik Pisarczyk kl. VII., bibliotekarz Kubik kl. VI., i przewodniczący Kółka św. Stanisława Kostki Koszarski kl. V

Zaznaczyć jeszcze wypada, iż podczas ostatnich wakacyj szkolnych 18 Sodalisów wzięło udział wraz ze swoim sztandarem w ogólnym Zjeździe wszystkich polskich Sodalicyj szkół średnich w Częstochowie na Jasnej Górze, który to Zjazd odbył się w dniach 4. i 5 lipca 1925 r.

3. Wychowanie narodowe.

Miłość przeszłości narodowej, wiarę w nieśmiertelność odrodzonej Ojczyzny i ideę państwowości Polski krzewił Zakład z szczególną troską i pietyzmem przy każdej sposobności i wszelkimi sposobami.

Najznakomitszym środkiem działalności w tym kierunku było święcenie rocznic, urządzenie obchodów narodowych i wyjaśnianie młodzieży ważniejszych zdarzeń z życia współczesnej Polski.

Na szczególniejszą uwagę z pośród uroczystości, rocznic, obchodów i zdarzeń zasługują według chronologicznego porządku następujące:

Złożenie hołdu pamięci „Nieznanego Żołnierza“ przez udział w nabożeństwie i urządzenie obchodu na cmentarzu wojskowym.

Rozrzewniającą i porywającą była chwila, gdy po złożeniu wieńcy na symbolicznym grobie „Nieznanego Żołnierza“, a w rzeczywistości kryjącym prochły poety-żołnierza, Jerzego Żuławskiego, przemówił nauczyciel Stanisław Bator. Wśród głębokiej ciszy padały na żyzny grunt młodych serc słowa mowy, gloryfikujące ofiarę z życia szarego „Nieznanego Żołnierza“, złożoną dla wywalczenia niepodległości Ojczyzny. Utrzymanie tej niepodległości, to obowiązek wszystkich Polaków, którzy w razie potrzeby nie powinni ani na chwilę zawahać się przed ofiarą z krwi swojej.

Obchód ogólnie - państwowego święta 3. Maja poprzedził capstrzyk, odegrany w przeddzień przez orkiestrę Zakładu, której w karnych zastępach towarzyszyła młodzież przy blasku pochodni.

W samo święto odegrała orkiestra gimnazjalna wczesną rano pobudkę. Następnie młodzież wraz z wychowawcami wzięła w tym dniu udział w dziękczynnym nabożeństwie z okolicznościowym kazaniem Ks. Kanonika Władysława Kopernickiego, w defiladzie i Wieczorku, urządzonym staraniem Koła T. S. L. i przy współudziale młodzieży gimnazjalnej i pryw. Seminarjum naucz. żeńsk. pod reżyserją prezesa miejscowego Koła T. S. L., prof. Jana Piotrowskiego.

Pogłębieniu wychowania narodowego służyły również dwa wykłady: „Skrzydła i pęta ducha polskiego, prof. Uniw. Jagiell. Dra Wacława Sobieskiego, „Polska w Mandżurji“, współczesne-

go powieściopisarza Wacława Sieroszewskiego. Rozwojowi uczuć narodowych poświęcono wreszcie sztukę »Orleńską«, odegraną przez harcerzy tuż Zakładu.

4. Wychowanie społeczne.

Ideę uspołecznienia młodzieży pielęgnowały gminy szkolne, które stanowiły niejako wstępną szkołę podstawowych cnót społecznych. Członkowie ich, przyzwyczajając się do posłuchu i uległości wobec własnych Zarządów, łatwiej szanowali zarządzenia władz szkolnych. Harmonijne współzycie z gromadą podnosiło karność Zakładu. Gminy te były ogniskiem twórczych zamiarów i czynnych przedsięwzięć (wieczorki, poranki, zespoły muzyczne, śpiewackie, sportowe etc.).

Poszczególne gminy, utworzone w klasach od czwartej począwszy, stworzyły Centralny Zarząd, nad którym kierownictwo sprawował Dyrektor Zakładu. W klasach niższych, jako jeden z objawów rozwijającego się wśród młodzieży ducha społecznego, zorganizowali zdolniejsi uczniowie pomoc naukową dla słabszych kolegów.

Dnia 5. grudnia 1925. żegnała młodzież i grono byłego Dyrektora, Piotra Passowicza, powołanego na zaszczytne stanowisko Wizytatora Szkół średnich.

Nie było to oficjalne, zimne pożegnanie, wynikające z obowiązku uczynienia zadość przyjętym formom; podyktowała je potrzeba wdzięcznych serc, mających się rozstać ze swym przełożonym, który na swem stanowisku umiał połączyć powagę przełożonego z dobrocią Ojca Zakładu.

Dnia 20. stycznia 1926 uczciła młodzież pamięć wielkiego działacza społecznego Stanisława Staszica.

Po lekcjach porannych zebrała się młodzież w auli gimnazjalnej, gdzie prof. Stanisław Wiśniewski, nakreśliwszy w barwnych słowach obraz prac społecznych Stanisława Staszica i podkreślając ich znaczenie, podał tem samem młodzieży wzór godny naśladowania.

Kultowi pracy społecznej poświęcony był również wykład prof. Uniw. Jagiell. Dra Stanisława Ciechanowskiego, odbyty w dniu 7. lutego b. r.

Prelegent podkreślił w wykładzie swoim znaczenie społecznego współzycia i społecznej pracy, które przez wychowanie młodzieży odrodzą społeczeństwo naszej Ojczyzny.

Dnia 17 kwietnia witał Zakład nowomianowanego dyrektora w osobie Ks. Kanonika Błażeja Korfisa.

Przyodziając w odświętne szaty aulę gimnazjalną wypełniła młodzież Zakładu, uczennice Pryw. Sem. naucz. żeńsk. i liczna publiczność.

W odpowiedzi na gorące przemówienia przedstawiciela grona prof. Michała Staronia, kierownika Pryw. Seminarjum naucz. żeńsk., prof. Jana Piotrowskiego, przedstawiciela Komitetu rodzicielskiego p. Misiewicza, jakoteż przedstawicieli młodzieży obojga płci, zaznaczył Ks. Dyrektor Korfis w swem inauguracyjnym przemówieniu, że, jak gorącym sercem ukochawszy młodzież i Zakład, troszczył się o nie już jako katecheta przez dziesiątki lat, tak i nadal będzie je otaczał jako Dyrektor swą pieczę i będzie wychowywał młodzież na podstawie zasad religijno-moralnych na dzielnych i prawych obywateli.

Podniosłą uroczystość uświetniły popisy muzykalno-wokalne.

W dniu 15 maja b. r. odbyła się z inicjatywy tut. Zakładu uroczysta Akademia ku uczczeniu 25-letniego jubileuszu Biskupstwa J. E. Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa Dr. Leona Wałęgi w której to uroczystości wzięła udział młodzież, grono i rodzice uczniów.

Przemawiając do zebranych, uwydatnił prof. Michał Staroń w podniosłych słowach działalność społeczną i religijno wychowawczą dostojnego Jubilata, który umiłowałszy młodzież w ogólności, a w szczególności nasz Zakład, odwiedził go kilkakrotnie, przyczem łaskawą rozmową zaszczycał poszczególnych uczniów.

Jak każdą ważniejszą uroczystość uświetniły i tę, poza przemówieniem, produkcje muzykalno-wokalne chóru i orkiestry gimnazjalnej, oraz deklamacje.

W dniu 13 czerwca b. r. obchodziło nasze miasto, a z niem i Zakład, „Dzień spółdzielczości“.

Po uroczystej sumie, przy dźwiękach orkiestry gimnazjalnej, podążył tłumny pochód do sali Tow. Gimn. Sokół, gdzie przemówili do zebranych Ks. Kanonik Władysław Kopernicki, prof. Michał Staroń, poseł Jan Jedynak i rolnik p. Łącki z Gawrzyłowej.

Przedstawivszy istotę, rodzaje i znaczenie spółdzielczości dla podniesienia gospodarczego naszej Ojczyzny, wszyscy mowcy zachęcili obecnych do czynnego udziału w tym ważnym dziele życia społecznego.

Młodzież z przemówień tych odniosła wielką korzyść, bo nie tylko pogłębiła swe wiadomości o ruchu spółdzielczym, ale także rozumiała, że powinna kiedyś ideowo pracować na tem polu dla szerokich mas społeczeństwa i że już obecnie wśród warstw, powinna szerzyć hasła spółdzielczości, która wyrwie naród z nędzy; stworzy rodzinny handel i przemysł.

W myśl okólnika Min. W. R. i O. P. wprowadził tut. Zakład wśród młodzieży system oszczędności groszowych przy pomocy kasy Stefczyka w Dębicy. Akcja ta prowadzona w tut. Zakładzie przez nauczycieli Józefa Piętę i Dra Stanisława Nagawieckiego, przełożonego Kasy Stefczyka, wydała, jak na początek świetne rezultaty.

W przeciągu bardzo krótkiego czasu przystąpiło do oszczędzania 120 uczniów, którzy na książeczki oszczędnościowe z groszowych wkładek złożyli pokaźną kwotę 404 zł. 75 gr.

Wreszcie różne zbiórki na cele patriotyczne, humanitarne i ogólne, wspierały wydatnie wychowanie obywatelskie młodzieży.

5. Wychowanie naukowe.

Naukę szkolną obowiązkową pogłębiały i uzupełniały odczyty, wycieczki naukowe i nadobowiązkowa praca uczniów w Czytelni oraz Kółkach naukowych.

A) WYKŁADY.

Z inicjatywy T. N. S. W. odbył się w miesiącach zimowych cały szereg Powszechnych wykładów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie!

Dobrane do użytku uczniów wykłady miały na celu uzupełnienie i pogłębienie ich wiedzy w różnych kierunkach, a że spełniły one znakomicie swój cel, świadczyło ogromne zainteresowanie się młodzieży wykładami, na które młodzież zawsze uczęszczała tłumnie.

Tematy wykładów były następujące:

1. 6/XII. 1925. Dr. Grodziński: „Życie w morzu“.
2. 13/XII. „ Inż. Czerwiński: „Walka z żywiołem wodnym i wyzyskanie go dawniej a obecnie.“
3. 20 XII. „ Dr. Sokołowski: „wyprawa na najwyższy szczyt świata.“
4. 10/I. 1920. Dr. Kozłowska: „Z nad brzegów Nilu.“
5. 24/I. „ Dr. Łoziński: „Epoka lodowa“.

6. 31/I. 1926. Prof. Tomaszewicz: „Dusza i praca południowej Słowiańszczyzny”.
7. 14/II. „ Prof. Dr. Gołąb: „Moralność a prawo”.
8. 21/II. „ Dyr. Magiera: „Złota Praga”.
9. 7/III. „ Dr. Ramułt: „Wrażenia z podróży po nowoczesnych Włoszech”.
10. 14/III. „ Prof. Piwko: „Zagłada Słowiańszczyzny zachodniej”.
11. 21/III. „ Dr. Łoziński: „Krajobraz Polski”.

Wśród cyklu wykładów specjalnie dla młodzieży przeznaczony był wykład naucz. inż. Stanisława Zaworskiego na temat: „Alkoholizm i jego skutki”. W wykładzie swym przedstawił prelegent zgubne skutki używania alkoholu dla organizmu ludzkiego, a przekonujące wywody prelegenta napewno utkwiły w głowach słuchaczy, budząc w nich odrazę do używania alkoholu.

W ciągu roku szkolnego zorganizował Zakład trzy poranki artystyczno deklamatorskie, w ciągu których po lekcjach szkolnych artyści - deklamatorowie pp.: Wróblewski, Staw, Marecki wygłosili cały szereg deklamacyj.

Wyłącznie dla młodzieży wyświetliło niejskowe Kino dwa obrazy: „Tragedja w Lourdes” i „Quo vadis”.

Kształcenie zmysłu artystycznego, a zarazem rozszerzeniu wiedzy uczniów w innych kierunkach służyły odegrane w Tow. Gimn. Sokół opery: „Halka” Moniuszki, „Faust” Gounoda, oraz Wieczór Pieśni prof. Stan. Bursy.

Wspomnieć tu wreszcie należy urządzony dla uczniów „Experimentalny seans psychologiczny” n. Milskiego, w czasie którego poznali uczniowie różne formy sugestji i dowiedzieli się o jej zastosowaniu.

B) WYCIECZKI MAUKOWE.

Wszyscy wychowawcy odbywali z uczniami wycieczki, już to dla pogłębienia wiadomości z geografji i historii naturalnej, lub w celach estetycznych, w zimie dla poznania kolorytu pejzażu zimowego, z wiosną dla podziwiania piękna przyrody, już to urządzali wycieczki do miejscowych zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw rękodzielniczych, gdzie młodzież poznawała warsztaty wytwórczości i przejmowała się szacunkiem dla pracy.

Z dalszych wycieczek należy wspomnieć: 1) o wycieczce uczniów do Baranowa pod przewodnictwem inż. Stanisława Zaworskiego celem zwiedzenia przepięknego i starożytnego zamku rycerskiego Dolańskich, 2) o wycieczce ogólnej reszty uczniów pod przewodnictwem prof. Stanisława Wiśniewskiego do Braciejowej.

Była to wycieczka zdrowotna, a oprócz tego uczniowie mieli sposobność wysłuchać wykładu o dawnych strażnicach, strzegących ważniejszych dróg, tak jak w Braciejowej na Berdechu, drogi wiodącej z Węgier do Polski. W czasie wykładu wspomniano także o mieście Głodomanku, spalonym i zniszczonym podczas najazdu Szwedów za Jana Kazimierza.

Podczas wakacyj projektowana jest kilkutygodniowa wycieczka krajoznawcza łodziami, brzegiem Wisły do Gdańska.

C) CZYTELNIĄ.

Czytelnia, skupiająca ogół uczniów Zakładu, a zwłaszcza młodzież klas wyższych, była centralną instytucją, przyczyniającą się do podniesienia poziomu nauki. Kuratorstwo jej powierzyło grono nauczycielskie prof. Janowi Piotrowskiemu i Stanisławowi Batorowi.

Rozwijaniu pewnych specjalnych zainteresowań u młodzieży służyły Kółka naukowe: literackie pod kierownictwem prof. Piotrowskiego, Stiasnego i Batora, historyczno-geograficzne pod opieką prof. Staronia i Palucha, matematyczno-fizyczne, którem zawiadywali prof. Cygan i inż. Zieliński, klasyczne pod kierunkiem prof. Pięty, przyrodnicze pod zarządem prof. inż. Zaworskiego.

Członkowie Czytelni i Kółek Naukowych opracowali i wygłosili następujące referaty.

A) Z literatury polskiej:

1. Działalność literacka Mickiewicza (Węsiąg Vc)
2. Kobieta w życiu Mickiewicza (Beer VIIa)
3. Charakterystyka romantyzmu (Kuniński VIIa)
4. Mickiewicz w Rosji (Jagielski VIIa)
5. Ideologia Żeromskiego na podstawie jego utworów (Korzennik VIIa)
6. „Rozdziobią nas kruki wrony“ Żeromskiego (Kuchta VIIfa.)
7. Żeromski a czasy współczesne (na podstawie dzieł) (Oleński VIIa)
8. Kim jest Reymont dla narodu polskiego (Passowicz VIIa)
9. „Chłopi“ Reymonta a krytyka niemiecka (Piróg VIIa)

10. Działalność literacka Stanisława Wyspiańskiego (Rasiński VIIa)
11. Mesjanizm Mickiewicza (Romański VIIa)
12. Mistycyzm Słowackiego (Sommer VIIa)
13. Popioły Żeromskiego jako rycerska epopeja przeszłości (Suchy VIIa)
14. Jakie rysy epoki występują w dziele „Bez dogmatu“ (Szymaszek VIIa.)
15. „Stara baśń“ Kraszewskiego (Zawiliński VIIa)
16. Idea mesjanistyczna w dziełach Mickiewicza i Słowackiego (Filipek VIIb.)
18. „Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego“ Staszica (tenże)
19. Motyw zemsty w dziełach Krasińskiego (tenże)
20. Idea mesjanistyczna u Trzech Wieszczów (Gizelt VIIb)
21. Myśli Mochnackiego o literaturze polskiej XIX. w. (tenże)
22. Liryka patjotyyczna Asnyka (tenże)
23. Pogląd Kochanowskiego na świat i życie w świetle fraszek (Jagoda VIIb)
24. Uczucie i wola u bohaterów Trzech Wieszczów (Koncewicz VIIb)
25. Ideologia Trzech Wieszczów (Kręžel VIIb)
26. Artyzm u Żeromskiego (Pater VIIb)
27. „Pan Tadeusz“ w świetle współczesnej kryki (Piotrowski VIIb)
28. Rola kobiet w poezji Słowackiego (tenże)
29. Wpływ byronizmu na twórczość Słowackiego (Pisarczyk VIIb)
30. Orjentalizm w sonetach krymskich Mickiewicza (Radwański VIIb)
31. optymizm i pesymizm Asnyka (tenże)
32. Byronizm w dziełach Mickiewicza (tenże)
33. Przyroda w „Szwajcarji“ Słowackiego (Serwacki VIIb)
34. Mickiewicz a Goethe (Szuflarski VIIb)
35. Pierwiastki hamletyzmu w dziełach Mickiewicza i Słowackiego (tenże)
36. Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu“ (Śliwa VIIb)
37. Idea Konradowa w poezji polskiej (Tewel VIIb)
38. Mistycyzm Słowackiego (tenże)
39. Fatalizm u Słowackiego (Urbańczyk VIIb)
40. Mickiewicz jako romantyk (Weiwel VIIb)
41. Liryzm Słowackiego (tenże)
42. Siałanka w poezji polskiej (Passowiczówna VIIb)

B) Z literatury niemieckiej:

1. *Gerstäcker*—Blauwasse, der Schiffszimmermann (Hraby Vc)
2. *Hauff*—Die Karawane, Geschichte vom kleinen Much, das Gespensterschiff, Kalif Storck (Satier Vc)
3. *Grillparzer*—Die Ahnfrau (Mahlerówna VIa)

4. *Lessing*—Minna von Barnhelm (Osternówna VIa)
5. *Goete*—Aus meinem Leben (Döblówna Chaja VIa)
6. *Lessing*—Nathan der Weise (Döblówna Debora VI)
7. *Schiller*—Wilhelm Tell (Safier VIa)
8. *Rosegger*—Der liebe Gott zieht durch den Wald (Lichowski VIb)
9. *Goethe*—Die neue Melusine (tenże)
10. *Goete*—Reinecke Fuchs (Leyko VIb)
11. *Grillparzer*—Die Ahnfrau (Groele VIb)
12. *Grillparzer*—Wehe dem, der lägt (Mazur VIb)
13. *Lessing*—Minna von Barnhelm (Aschheim VIIa)
14. *Schiller*—Wilhelm Tell (Kuchta VIIa)
15. *Bauer Jelinek*—Die Entwicklung des Dramas (Oleński VIIa)
16. *Schiller*—Don Karlos (Passowicz VIIa)
17. *Schiller*—Wilhelm Tell (Romański VIIa)
18. *Goethe*—Aus meinem Leben (Jagielski VIIa)
19. *Lessing*—Nathan der Weise (Sommer VIIa)
20. *Grillparzer*—Der Traum ein Leben (Nichtlauserówna VI Ib)
21. *Grillparzer*—Die Ahnfrau (Gizelt VIIb)
22. *Lessing*—Minna von Barnhelm (Filipek VIIb)
23. *Lessing*—Nathan der Weise (Radwański VIIb)
24. *Goethe*—Leiden des jungen Werter (Tewel VIIb)
25. *Schiller*—Wallensteins Lager (Mahlerówna VIII)
26. *Schiller*—Die beiden Piccolomini (Osternówna VIII)
27. *Schiller*—Wallensteins Tod (Liebenheimerówna VIII)
28. *Goete*—Egmont (Schneidrówna VIII)
29. *Grillparzer*—Sapho (Gašior VIII)
30. *Schiller*—Geschichte des dreissigjährigen Krieges (Ryba VIII)
31. *Schiller*—Wilhelm Tell (Gardulski VIII)

C) Z historii polskiej :

1. Polska przedhistoryczna (Wepięć Va)
2. Budowa państwa polskiego (Wrona Va)
3. Bolesław Chrobry jako postać historyczna (Drag Va)
4. Stosunek Niemiec do Polski (Wepięć Va)
5. Stosunek Polski do Niemiec, Czech i Węgień (Stręk Va)
6. Ustrój grodowy i rodowy (Wrona Va)
7. Osadnictwo niemieckie w Polsce (Kaperski Va)
8. Geneza i rozwój państwa ruskiego (Koszarski Vc)
9. Pomorze (Wierzchowski Vc)
10. Papiestwo (Hruby Vc)
11. Rozwój granic Polski (Koszarski Vc)

12. Polska a morze (Detz Va)
13. Polska i Śląsk wobec powstania Czech (Budziło VIa)
14. Wpływ Rosji na stosunki Polski za Augustów (tenże)
15. Polska a Hugenoci po Noce św. Bartłomieja (Śliwa VIa)
16. Jezuita w Polsce (Kubik VIa)
17. Legjony i wojska polskie w walkach Napoleońskich (Nosal VIa)
18. Rozwój terytorjalny Polski piastowskiej (tenże)
19. Panowanie i reformy Józefa II. (Safier VIa)
20. Wojny religijne we Francji (Herzig VIa)
21. Rewolucja francuska (Kwiecień VIa)
22. Wojna siedmioletnia (tenże)
23. Henryk IV. król francuski (Serwacki VIa)
24. Napoleon I. (tenże)
25. Kazimierz Wielki jako postać historyczna (Mazur VIb)
26. Zbigniew Oleśnicki jako postać historyczna (Pieprzak VIb)
27. Witold jako postać historyczna (Lichowski VIb)
28. Polacy a Niemcy (tenże)
29. Władysław Jagiełło jako postać historyczna (Surowiecki VIb)
30. Polska wobec reformacji (Lewicki VIb)
31. Pierwszy rozbiór Polski (Leyko VIb)
32. Stefan Batory jako postać historyczna (Leja VIb)
33. Stefan Czarniecki (Kaczkowski VIb)
34. Zaburzenia w Siedmiogrodzie za Michała Murawskiego i jego wojna z Polską (Gawlik VIIa)
35. Walki o wolność narodu polskiego (Hüttel VIIa)
36. Historia Napoleona (Karasiński VIIa)
37. Kozaczyzna (Kata VIIa)
38. Znaczenie Konstytucji 3. Maja (Mrocza VIIa)
39. Bolesław Chrobry (Oleński VIIa)
40. Ogólny pogląd na dzieje Europy zachodniej w XIX. w. (tenże)
41. Historia wojska polskiego (tenże)
42. Powstanie styczniowe (Passowicz VIIa)
43. Wielkopolska wobec wyłączenia (tenże)
44. Przyczyny upadku państwa polskiego (Piróg VIIa)
45. Polska a Moskwa (Romański VIIa)
46. Austria i Polska w przededniu wojny w 1809 r. (Suchy VIIa)
47. Rok 1846. w Galicji (Szura VIIa)
48. Rozwój parlamentaryzmu (tenże)
49. Rok 1848 (Szymaszek VIIa)
50. Kolonie angielskie (Świtalski VIIa)
51. Przygotowanie powstania styczniowego (Bergerówna VIIa)

52. Polska a Gdańsk (Stiasnówna VIIa)
53. Przebieg powstania styczniowego (Wiśniewska VIIa)
54. Ks. Józef Poniatowski (Zawiliński VIIa)
55. Udział legionów i wojsk polskich w wojnach Napoleońskich (tamże)
56. Rok 1863. (Bursa VIIa)
57. Walki o odbudowanie państwa polskiego (Jagiński VIIa)
58. Polska a Francja (Kamiński VIIa)
59. Polska od r. 1863. do wybuchu wojny światowej (Kata VIIa)
60. Stosunek Niemiec do Polski w okresie Bolesławowskim (Rasiński VIIa)
61. Sprawa włościańska (Romański VIIa)
62. Walki o Bałtyk (Kuchta VIIa)
63. Epoka piastowska (Filipek VIIb)
64. Konfederacja barska (Gawle VIIb)
65. Polska w epoce rozbiorów (Krężel VIIb)
66. Polska a Ruś za Piastów (Kusiak VIIb)
67. Stanowisko szlachty w Polsce (Pisarczyk VIIb)
68. Porównanie Konstytucji 3. Maja z konstytucją 17. marca 1921. (Pryjda VIIb)
69. Powstanie styczniowe (Przebięda VIIb)
70. Komisja Edukacyjna (Radwański VIIb)
71. Potęga Francji za Napoleona I. (Serwacki VIIb)
72. Udział wojska polskiego w wojnach Napoleońskich (Szaflarski VIIb)
73. Imperjalizm angielski w czasach nowożytnych (Tewel VIIb)
74. Powstanie miasta Wilna (Zięba VIIb)
75. Dzieje kozaczyzny (Nichthauserówna VIIb)

D. Z geografji.

1. Dzieje tworzenia się skorupy ziemskiej (Molicki Va)
2. Wisła jako główna arterja wodna Polski (Cimrkot Va)
3. Gospodarstwo w Polsce (Hajdukiewicz Vc)
4. Produkty kopalniawe i ich przeróbka (Miś Vc)
5. Fauna i flora Polski (Hruby Vc)

E. Z matematyki i fizyki.

1. Sposoby obliczania powierzchni utworów płaskich (Bergerówna VIIa)
2. Bryły obrotowe (Kamiński VIIa)
3. Dyskusja równań stopnia 1° z dwiema niewiadomymi (Stiasnówna VIIa)

4. Powstanie i zastosowanie trygonometriji do miernictwa (Świtalski VIIa)
5. Geometryczna interpretacja równań stopnia 2° (Wiśniewska VIIb)
6. Potęgowanie (Filipek VIIb)
7. Liczby ujemne (Gawle VIIb)
8. Interpretacja równań o dwóch niewiadomych stopnia 2° (Gizelt VIIb)
9. Równania wykładnicze i ich dyskusja (Kusiak VIIb)
10. Pierwiastkowanie (Jagoda VIIb)
11. Logarytmowanie (Pisarczyk VIIb)
12. Pewniki geometryczne (Piotrowski VIIb)
13. Interpretacja równań stopnia 2° o jednej niewiadomej (Pryjda VIIb)
14. Proporcje (Radwański VII b)
15. Zastosowanie trygonometriji sferycznej (Tewel VIIb)
16. Geometria Euklidesa w świetle teorii względności (Nichtause-równa VIIb)
17. Ułamki (Szaflarski VIIb)
18. Równania stopnia 1° (tenże)
19. Powierzchnie i objętości brył (tenże)
20. Dyskusja równań liniowych (Izdebski VIII)
21. Funkcja liniowa (Stanczykiewicz VIII)

F. Z fizyki.

1. Przemysł enkrownieczy (Romański VIIa).
2. Wyrób azotniaku (Kuchta VII)
3. Destylacja drzewa (Oleński VIIa)
4. Składowe części ziemi (Śliwa VIIb)
5. Najnowsze postępy w technice oświetlenia (Piotrowski VII)
6. Powietrze ze stanowiska chemji (Tewel VIIb)
7. Zastosowanie tlenu w przemyśle i wyrób sposobem fabrycznym (Radwański VIIb)
8. Wyrób zapale. (Pisarczyk VIIb)
9. Powietrze w stanie skroplonym (Gizelt VIIb)
10. Znaczenie chemji dla rolnictwa (Piotrowski VIIb)
11. Nafta (Zięba VIIb)
12. Ogrom energii słonecznej i jej znaczenie w istnieniu i rozwoju świata (Serwacki VIIb)
13. Historia gazów trujących i ich zastosowanie podczas wojny światowej (Radwański VIIb)
14. Stereochemja (tenże)

15. Wyrób mydła i surogatu mydła (Gawle VIIb)
16. O wyrobie piwa (Przebięda VIIb)
17. Etery (Pater VIIb)
18. Gorzelnictwo (Śliwa VIIb)
19. Zgubny wpływ alkoholu na organizm (Pasternak VIIb)
20. Krochmalnictwo (Jagoda VII)
21. Przestrzeń i czas, materja i energja w świetle Einsteirowskiej teorii względności (Tewel VIIb)
22. O siłach chemicznych (Krężel VIIb)
23. Udział bakteryj w obiegu azotu (Pałys VIIb)
24. Metale i ich stopy (Pisarczyk VIIb)
25. Zastosowanie nawozów sztucznych w rolnictwie (Filipek VIIb)
26. O metaloidach (tenże)
27. Górnictwo w Polsce (Gizelt VIIb)
28. Wody mineralne w Polsce (tenże)
29. O budowie pierwiastków chemicznych (tenże)
30. Radjotelefonja i telegrafja (tenże)
31. Garbarstwo (Gawle VIIb)
32. Farbiarstwo (barwienie włókien, tkanin i ubrań) (tenże)
33. Ciała promieniotwórcze (Wiater VIII)
34. Ropa i jej pochodzenie (tenże)
35. Fosfor, jego własności, otrzymywanie i pożytki (Depowski VIII)
36. Siarka i jej otrzymywanie (tenże)
37. Węgiel, jego pochodzenie, wydobywanie i znaczenie (Gąsior VIII)
38. Gips, jego odmiany, własności i pożytki (Bednarz VIII)
39. Jakie pożytki mamy z elektryczności (Pięta VIII)
40. Przewodnictwo elektryczne w gazach—Promienia Roentgena i Becquerela (Łukasik VIII)

G. Z łaciny:

1. Ovidius—Met. I. 89—261 (Piech Va)
2. „ „ 1—77 (Detz Va)
3. „ „ „ (Mazur Va)
4. „ „ 313—415 (Molicki Va)
5. „ „ „ „ (Kobosowicz Va)
6. „ „ V. Ceres i Proserpina (Kłusek Va)
7. „ „ „ „ (Wrona Va)
8. „ „ VI. 146—312 (Greis Va)
9. „ „ „ „ (Wepsięć Va)
10. „ „ XV. 745—879 (Czapka Va)
11. „ „ „ „ „ (Koperski Va)

12.	"	"	"	"	"	(Markiewicz Va)
13.	"	"	VI.	146—312	(Biber Vc)	
14.	Vergilius	ks. 10	(Cieślówna VIIa)			
15.	"	"	(Knotówna VIIa)			
16.	"	Georg.	II. III. IV.	(Szymaszek VIIa)		
17.	"	"	" " "	(Passowicz VIIa)		
18.	"	"	" " "	(Kamiński VIIa)		
19.	"	"	I. II. III. IV.	(Nichthauserówna VIIb)		
20.	"	"	" " " "	(Passowiczówna VIIb)		
21.	"	"	" " " "	(Radwański VIIb)		
22.	"	"	" " " "	(Serwacki VIIb)		
23.	"	"	" " " "	(Szaflarski VIIb)		

H. Z przyrody:

1. Życie społeczne owadów (Wępsięć Va)
2. Bydło czerwone (Wrona Va)
3. Biologia jako czynnik wychowania narodowego (Hajdukiewicz Vc)
4. Łzy oceanu (Hewryczówna Vc)
5. O ropuchach (Hraby Vc)
6. Co to są suchoty i jak je zwalczać należy (Koszarski Vc)

6. Wychowanie artystyczne i praktyczne.

A.) RYSUNKI.

Nauka Rysunków była obowiązkową w klasach I—VIII pod kierownictwem nauczycieli Juliusza Komperdy i Michała Skiby.

Uczniowie ozdobili własnymi pracami sale szkolne, korytarze, salę konferencyjną i aulę.

Po klasach rozmieszczono „Orły Polskie“ wykonane bardzo udatnie przez uczniów. Witrażami przyozdobili uczniowie okna w auli.

W czasie od 24. do 27. czerwca b. r. urządził Zakład w auli gimnazjalnej wystawę rysunków i wytworów pracy ręcznej, wykonanych przez uczniów.

Wystawione były rzeczy niepowtarzane, pojęte indywidualnie, których źródłem wyjścia jest motyw ludowy, o ile możliwości utrzymany w swoim charakterze.

Obok nich wystawa obejmowała prace czysto fantastyczne, przypominające zasadniczą swą linią i jej ruchem jakiś ornament stylów klasycznych.

Dla dopełnienia całości w przedmiotach wystawy użyty był motyw naturalistyczny.

B) ŚPIEW.

Naukę śpiewu prowadził nauczyciel Kazimierz Klamut.

Oprócz śpiewu obowiązkowego w poszczególnych klasach istniał zespół chórny mieszany i męski uczniów całego Zakładu, który dzięki umiejętnemu kierownictwu, niestrudzonej pracy i umiłowaniu przedmiotu przez nauczyciela, stanął na wysokości zadania.

Doskonale i artystycznie przygotowanymi produkcjami muzycznymi uświetniał chór każde nabożeństwo w kościele parafialnym, wszystkie uroczystości i obchody narodowe, uroczystej poranki i wieczorki.

Przykład nauczyciela wzbudził u młodzieży wielkie zamiłowanie do nauki śpiewu, to też chętnie uczęszczała ona na ćwiczenia choralne, uważając je za miłą rozrywkę.

C) ORKIESTRA GIMNAZJALNA.

Obok śpiewu stanęła na bardzo wysokim poziomie orkiestra gimnazjalna, dęta i symfoniczna, prowadzona umiejętnie i z wielkim zamiłowaniem przez p. *Stanisława Darłaka*.

Uświetniała ona swojimi wystąpieniami wszystkie obchody narodowe i szkolne, zbiorowe wycieczki i zjazdy młodzieży, na zjeździe młodzieży w czasie jubileuszu J. E. Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa Leona Wałęgi w Tarnowie wzbudziła swojimi produkcjami zachwyty u słuchaczy.

Funduszami orkiestry zawiaduje Komisja, z Iona Rady Pedagogicznej, złożona z Ks. Dyrektora Błażeja Kotfisa, naucz. Kazimierza Klamuta i inż. Stanisława Zaworskiego.

D.) ROBOTY RĘCZNE.

„*Umieć, to potrafić coś zrobić, a zrobić coś, to tem samem rzeczą umieć*“.

„*Narzekamy na brak dobrych obywateli, bo szkoła nauczyła ich kuć do egzaminu, a nie pracować, nie zbliżyła ich na wiecznej podstawie ludzkiego trudu do twórczości*“ — Ł. Zarzecki „*Szkoła pracy*“.

Praca ręczna w szkole średniej, to wyłom w dotychczasowych metodach wychowawczych, przez które upomniała się o swe prawa młodociana dusza wychowanka, wróca tłumioną energią, która niewyladowana umiejętną dłonią wychowawcy, może zejść na manowce.

Program nauki rozpadał się na 3 działy.

I. kl. a) Karton. Zgodnie z planem matematyki wykonali uczniowie I. półroczu szereg modeli brył geometrycznych.

b) Tektura. W II. półroczu wykonano prace z cienkiej tektury (60 ka), służące dla gabinetów szkolnych (pudełka na minerały, wywieszki ściennie, tablice okazowe, podklejanie map na płótnie) i dla własnego użytku.

II. kl. Tektura cięż dalszy. Systematyczny kurs oprawy książek. (Oprawa książek dla biblioteki gimnazjalnej).

III. kl. Obróbka ręczna drewna. 1) Teorja: Wiadomości o budowie, zaletach, wadach i chorobach drewna, o narzędziach, służących do obróbki ręcznej i mechanicznej—ostatnie, poparte zwiedzeniem tut. zakładów przemysłowych. 2) Praktyka „Slöjd szwedzki i nożowo-tarnikowy równocześnie dla znikomej ilości strugnic.

Modele wykonano ze ściścią 3/10mm. Dla dobra Zakładu naprawiano ławki i stołki, oraz przygotowano podstawki pod doniczki kwiatowe dla sal szkolnych.

Młodzież wykonała pracę z zapalem, szczególnie oprawę książek. Zawiązało się Kółko, które w południowych godzinach pracowało dla dobra bibliotek Zakładu.

Estetyka modeli jest na wysokim poziomie. Prace kollektywne dla dobra Zakładu, o wysokiej wartości wychowawczej, kształciły poczucie spólnoty.

7. Wychowanie fizyczne.

Ponieważ od stanu zdrowotności publicznej zależy wartość twórczych sił umysłowych i fizycznych narodu, jego potęga, dobrobyt i szczęśliwość, ponieważ jednym słowem stan zdrowotności publicznej jest fundamentem, na którym wspiera się budowa gmachu życia narodowego — dlatego właśnie Zakład otoczył wychowanie fizyczne wielką troską, mającą na celu rozwój sił fizycznych młodzieży i utrzymanie jej przy zdrowiu.

Obowiązkowa gimnastyka (po dwie godziny tygodniowo) popołudniowe gry i zabawy ruchome na świeżem powietrzu, gry sportowe, lekka atletyka, wycieczki w piękne podgórskie okolice Dębicy, pogadanki nauczycieli o higienie służyły temu kierunkowi.

Z inicjatywy i pod kierownictwem fachowego nauczyciela wychowania fizycznego, Jana Szczerby, zorganizowano z młodzieży, począwszy od klasy VI. Koło sportowe młodzieży.

W skład Koła wchodziły sekcje poszczególnych oddziałów, jak np. sekcja gier i zabaw ruchomych, sekcja gier sportowych (np. koszykówka, palant, dłoniówka, uszata itd.) sekcja wioślarska, kolarska, narciarska, lekkoatletyczna, pływacka, łyżwiarska, saneczkowa i tenisowa.

Celem Koła sportowego jest dać możliwość młodzieży wyładowania nadmiaru energii (czego dać nie może dwugodzinna lekcja gimnastyki tygodniowo), możliwość zrzeszenia się w różnych sekcjach dla samodzielnego wyrabiania wszechstronnej sprawności, możliwość wyrabiania zamiłowania do zdrowych sportów nawet po opuszczeniu Zakładu.

Nauczyciel wychowania fizycznego nie dopuszczał nigdy do specjalnej jakiejś sprawności w jednym kierunku, czyli rekordu, co odbywa się często nawet kosztem zdrowia.

Bardzo często odbywały się zawody między drużynami reprezentacyjnymi klasowymi, w których drużyny szlachetnie współzawodniczyły.

Dnia 2. czerwca 1926 r. wzięła młodzież w zawodach międzyzakładowych okręgowych w Tarnowie (pięciobój i koszykówka).

Dnia 6. czerwca 1926. również dwie drużyny brały udział w zawodach międzyzakładowych w Tarnobrzegu, a dn. 7 czerwca br. zorganizował Zakład „Dzień święta sportowego i przysposobienia wojskowego“.

Dzięki zabiegom nauczyciela wychowania fizycznego, Jana Szczerby i usilnemu poparciu dyrektora gimnazjum, Ks. Błażeja Kotfisa, Zakład kupił po minimalnej cenie jeden hektar 15 arów pastwiska, tuż przy „Sokole“ od hr. Raczyńskiego i przeznaczył je dla ćwiczeń cielesnych i sportów. Nadto Dyrektor Zakładu zrezygnował ze swego ogrodu warzywnego na terenie parceli gimnazjalnej, przeznaczając go na cele ćwiczeń cielesnych i sportów.

Z uczniów powyżej 16 lat utworzono pod kierunkiem nauczyciela wychowania fizycznego hufiec szkolny, składający się ze 120 uczniów.

Hufiec podzielono na 2 kompanje. Do kompanji pierwszej należeli uczniowie nowozaciężni, do drugiej zaś uczniowie przeszkoleni w roku ubiegłym.

Program wyszkolenia hufca obejmował naukę o broni, teorię strzału, ocenę odległości na 100 i 600 metrów, szkołę walki wręcz z musztrą, służbę polową, służbę saperską, terenoznastwo, służbę wewnętrzną i organizację armji, szermierkę na bagnety, naukę o gazach i granatach.

W ciągu kursu strzelali uczniowie kilka razy ostremi nabojami do tarcz na strzelnicy wojskowej.

Dnia 12. czerwca 1926 r. odbyło się strzelanie konkursowe i kilku uczniów, wyróżniających się w strzelaniu, otrzymało nagrody.

W dniu 4 i 5. czerwca złożyli uczniowie egzamin przed Komisją wojskową w Rzeszowie, poczem otrzymali świadectwa.

Harcerstwo.

Harcerstwo dębickie w r. szk. 1925/26. stanęło na znacznie wyższym szczeblu rozkwitu, niż w latach ubiegłych.

W listopadzie 1925. r. utworzyła Komenda chorągwi w Krakowie Komendę hufca w Dębicy.

Komendantem jej mianowała nauczyciela wychowania fizycznego, Jana Szczerbę.

W skład Komendy hufca wchodziły dwie drużyny harcerskie: 1) im. Mieczysława Romanowskiego, podzielona na 4 zastępy (lisy, wilki, jastrzębie i niedźwiedzie), liczy 30 członków 2) im. Zawiszy Czarnego, licząca 31 harcerzy jest podzielona również na 4 zastępy (kruki, kozły, orły, czajki).

Drużynowym pierwszej drużyny jest Marjan Świtalski (VIIa.), drugiej Kazimierz Karasiński (VIIa.)

Praca w ciągu roku była nadzwyczaj wzmożona dzięki wydatnemu poparciu społeczeństwa dębickiego.

I tak: powstał kurs samarytaństwa z wykładami WP. Dra. Adama Kottasa. Obejmował on 8 wykładów i zakończył się egzaminami. Również istniał kurs introligatorstwa pod kierownictwem nauczyciela Władysława Zielińskiego, na który uczęszczało 22 harcerzy dwa razy tygodniowo, uprawiając książki Dyrekcji gimnazjum.

Na ubiegłych wakacjach drużyny były we własnym 4-ro tygodniowym obozie w Ociece w dobrach hr. Romera.

Także i na tych wakacjach Komenda hufca urządzi obóz harcerski w lasach p. Jabłowskiego.

Celem zebrania potrzebnego funduszu na akcję obozową urządziła Komenda hufca imprezę dochodową „Dzień sportowy“, urozmaicony popisami lekkoatletycznymi drużyn gimnazjalnych, przedstawieniem „Na słonecznej drodze“ i td.

W dniu tym odbyło się także przyrzeczenie kilkunastu chłopców, zwiększających szeregi harcerzy.

W tym roku Komenda hufca uruchomiła sklepik harcerski, który nieźle prosperował.

Na wakacjach prócz wymienionego obozu stałego jeden z zastępów wybiera się na kilkudniową wycieczkę łódkami do Wisły, drugi zaś na dwutygodniową wycieczkę do Tatr i Pienn.

Dwóch starszych harcerzy wyjeżdża na kurs instruktorski dwóch na kurs drużynowych — oba obozy Komendy chorągwi w Krakowie.

Drużyny posiadają własną świetlicę, przyozdobioną własnymi pracami, w której odbywają się zbiórki już to drużyn już to zastępów..

W zimie rozwijało się pomyślnie narciarstwo, saneczkowanie i łyżwiarstwo, oraz turystyczne wycieczki połączone z ćwiczeniami.

Na wiosnę urządzono cały szereg wycieczek jedno lub dwudniowych w bliższe i dalsze okolice Dębicy.

8. Współdziałanie wychowawcze czynników pozaszkolnych.

W dziele wychowania współpracowały z Zakładem następujące organizacje:

a) *Komitet rodzicielski.*

Dom rodzicielski i szkoła to dwa filary, na których opiera się wychowanie. Braknie z nich jednego, a cała moralna budowa runie.

Nieustanny kontakt między temi dwoma czynnikami jest konieczny. Roli tej podjął się Komitet rodzicielski, założony już 4/3. 1923 r.

Otoczył on młodzież pozaszkolną opieką, a nadto przez ofiarną pomoc moralną i materialną ułatwił Zakładowi spełnienie trudnego zadania wychowawczego.

I tak sekcja mieszkaniowa zbadała stancje uczniowskie i w wielu wypadkach odpowiednio reagowała. Imponujący rozkwit orkiestry Zakładu (zakupno i remont instrumentów), która uprzyjemniała i uświetniała tyle uroczystych chwil Zakładowi i Dębicy, to ofiarna zasługa Komitetu rodzicielskiego.

Zarząd Komitetu stanowili przewodniczący WP. Ppłk. Józef Kępski, zastępczyni WP. Marja Dihmowa, sekretarz WP. Stanisław Bojda i WP. Herzigowa.

Z urzędu z ramienia szkoły weszli w skład Zarządu dyrektor Ks. Błażej Kofis, prof. Jan Piotrowski i Stanisł. Wiśniewski.

b) *Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży*

założone w Dębicy dla opieki nad drużynami harcerskimi i Sodalicją. Do Wydziału należą WP. Stanisław Dilhm, naczelnik Sądu, prezes Towarzystwa, Ks. Błażej Kotfisz, dyrektor Zakładu, wiceprezes. Ks. Wojciech Trytek, sekretarz i skarbnik, prof. Stanisław Wiśniewski, Jan Szczerba i panie Bergerowa, Detzowa, Fiszerowa, Hüttlowa.

Członkowie wpłacają wkładki miesięczne w kwocie 20 gr.

c) *Bursa gimnazjalna.*

Bursa imienia św. Jadwigi dawała w roku bieżącym po mieszczenie i opiekę 63 uczniom gimnazjalnym za małą stosunkowo opłatą miesięczną; kilku ubogich uczniów znalazło pomieszczenie bezpłatnie.

Zarząd Bursy stanowił Wydział Stowarzyszenia, na czele którego stoi WP. Stanisław Dilhm, naczelnik Sądu; kierownictwo wychowawcze i administracja pozostaje w rękach Ks. Błażeja Kotfisa i Ks. Wojciecha Trytka, katechetów gimnazjum.

1. Liczba uczniów:

wpisanych na r. szk. 1925/6,
ubryło w ciągu r. szk. 1925/6,
pozostało z końc. r. szk. 1925/6,

2. Religja:

katolicka obrz. łacini ski
katolicka obrz. grecki
możeszowa

Razem

3. Narodowość:

polska

4. Wynik klasyfikacji:

przy końcu r. szk. 1925/26
chłubnie uzdolnieni
na ogół uzdolnieni
przem. do egz. popr. lub uzup.
nieuzdolnieni
nieklasyfikowani

Razem

5. Miejsce zamieszkania rodziców.

w Dębicy
w powiecie ropczyckim
w innych powiat. Polski:
Razem

I.	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IVa	IVb	IVc	Va	Vb	Vc	VIa	VIb	VIIa	VIIb	VIII	Razem
55	58	59	62 ⁴	62	45 ³	46 ³	44 ³	37 ³	39 ⁴	44 ⁵	50 ⁶	50 ⁴	40 ⁶	42 ³	50 ³	784 ³⁸
—	5	12	16	5	5 ¹	7	7 ¹	—	5	2	2	1	—	3	0 ¹	70 ³
55	53	47	46 ⁴	57	40 ²	39 ³	37 ²	38 ³	34 ⁴	42 ⁵	48 ⁶	49 ⁴	40 ⁶	37 ⁵	50 ⁵	712 ⁴²
53	52	45	45 ²	56	39 ²	37 ³	35 ²	36 ³	34 ⁴	41 ¹	43 ²	46 ⁴	33 ³	35 ⁴	45 ³	675 ³⁸
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2	1	2	1 ²	1	1	2	2	2	—	1 ¹	5 ⁴	3	5 ¹	2 ¹	5 ³	35 ¹⁴
55	53	47	46 ⁴	57	40	39 ³	37 ²	38 ³	34 ⁴	42 ⁵	48 ⁶	49 ⁴	40 ⁶	37 ⁵	50 ⁵	712 ⁵²
55	53	47	46 ⁴	57	40 ²	39 ³	37 ²	38 ³	34 ⁴	42 ⁵	48 ⁶	49 ⁴	40 ⁶	37 ⁵	50 ⁵	712 ⁵²
3	1	1	3	4	5 ¹	3	3	5	3	3	1 ²	3	4 ²	4 ¹	3 ²	48 ³
45	39	35	31 ⁴	49	24 ¹	27 ³	24 ²	28 ³	23 ⁴	34 ⁵	38 ²	43 ⁴	30 ¹	32 ⁴	47 ⁶	550 ⁴²
—	5	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
6	3	3	4	2	5	8	7	3	6	4	5 ²	2	1 ¹	—	—	64 ²
1	5	6	7	2	6	1	3	—	2	1	4	1	—	1	—	40
—	5	12	16	5	5 ¹	7	7 ¹	2	5	2	2	1	—	3	0 ¹	72 ³
55	58	59	62 ⁴	62	45 ³	46 ³	44 ³	34 ³	39 ⁴	44 ⁵	50 ⁶	50 ⁴	40 ⁶	40 ⁵	50 ³	782 ³⁴
23	12	20	12 ³	17	14 ²	5 ¹	12 ¹	13 ³	8 ³	7 ⁴	14 ³	24 ³	18 ⁶	10 ²	15 ⁵	224 ³⁹
21	24	16	22 ¹	27	18	25 ²	15	14	21 ¹	17 ¹	22 ³	11 ¹	13	15 ¹	22	298 ¹⁰
11	17	11	12	13	13	9	10 ¹	11	5	18	12	14	9	12 ²	13	193 ³
55	53	47	46 ⁴	57	40 ²	39 ³	37 ²	38 ³	34 ⁴	42 ⁵	45 ⁶	49 ⁴	40 ⁶	37 ⁵	50 ⁵	712 ⁵²

6. Zatrudnienie rodziców:

	I	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IVa	IVb	IVc	Va	Va	Vc	VIa	VIIb	VIIa	VIIb	VIII	Razem
Obywateli ziemskich	—	—	—	0 ¹	—	—	—	—	—	—	1	0 ²	—	—	—	—	1 ³
Włościan i roln. drobnych	19	23	18	25	31	17	25 ²	22	16	10	22 ¹	22 ¹	15 ²	10 ²	—	14	305 ⁶
Urzędników i oficjalistów roln.	—	2	—	1	—	—	—	—	1	2	1	1	—	1	—	—	10
Robotników rolnych	—	—	—	—	—	0 ¹	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹	—
Przemysłowców	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzemieślników	3	5	1	2	5	2	1	1	—	—	2	2	2	3	2	4	10 ²
Urzędników fabr. i przem.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotników "	2	3	5	3 ¹	—	1	1	2	3	3	3 ¹	5 ¹	1	6	1	1 ²	42 ⁴
Kupców i przedsiębiorc. handl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urzędników handl. i bank.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotników i służby handl.	4	2	1	2	2	1	1	—	1	1 ¹	2	2	3	4	3	1	28 ²
Urzędników poczt., kol. i tel.	16	11	9	2	8	4	2	1	6	5	1 ¹	4	8	3 ¹	3	11 ²	94 ⁴
Służby i robotn. kol., pocz. i tel.	1	—	—	—	—	1 ¹	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	4 ¹
Wojskowych stopni oficersk.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Wojskowych stopni niższych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3
Intel. zaw. (inż. lek., adv.)	1	1	1	2 ¹	—	2	2	3 ¹	1 ¹	1 ¹	1	1 ¹	—	1	—	2	21 ⁷
Profesorów i nauczycieli	1	1	2	2 ¹	2	—	1	1	2	4	4	1 ¹	2	3	1	6 ²	30 ⁴
Urzędników państwowych	1	1	1	—	2	1	0 ¹	—	—	—	1	—	4	—	—	—	10 ¹
Urzędników komunalnych	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Służby z urzędów państw.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Właściciele nieruch. miejsk.	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Wyrobników	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Emerytów	2	2	3	—	2	4	2	3	3	4 ¹	—	3	—	2	6	1	41 ⁴
Innych zawodów	3	2	2	2	—	—	1	2	1 ¹	1 ¹	4 ²	2	2	1	2 ¹	6	35 ⁴
Zupełne sieroty	—	—	3	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	9
Razem	55	53	47	46⁴	57	40²	39³	37²	38¹	34⁴	42⁵	48⁶	49⁴	40⁶	37³	50⁸	712⁹²

VII.

VII. Statystyka egzaminów dojrzałości, odbytych w roku sprawozdawczym.

W terminie letnim, w dniach 26, 27, 28, 29, 31 maja i 1 czerwca 1926 r., pod przewodnictwem dyr. gimn. państw. w Mielcu, Wincentego Tyrana.

Złożyli zwyczajny egzamin dojrzałości:

a) dnia 26 maja:

- Bednarz Walerjan**, ur. 9 września 1904 w Zaleszanach w Woj. lwowskim rel. rzym. kat.
- Gardulski Stanisław Błażej**, ur. 12 lipca 1905 w Dębicy, w Woj. krakowskim rel. rzym. kat.
- Jackowski Włodzimierz Błażej**, ur. 25 listopada 1905 w Mikołajowie w Woj. stanisławowskim, rel. grec. kat.
- Kobosowicz Adam Józef**, ur. 1 sierpnia 1906 w Dębicy, w Woj. krakowskim rel. rzym. kat.
- Łukasik Kazimierz Józef**, ur. 29 lutego 1904 w Pustkowie, w Woj. krakowskim, rel. rzym. kat.
- Tymczyszyn Włodzimierz Artur**, ur. 21 stycznia 1907, Brzezówce, w Woj. lwowskim rel. grec. kat.
- Węgrzyński Adam**, ur. 22 maja 1904, we Lwowie w Woj. lwowskim, rel. rzym. kat.

b) dnia 27 maja:

- Barnaś Tadeusz**, ur. 26 stycznia 1906, w Hucie Komorowskiej, w Woj. lwowskim, rel. rzym. kat.
- Boroński Kazimierz Józef**, ur. 5 marca 1904, w Kolbuszowej w Woj. lwowskim, rel. rzym. kat.
- Bytomski Albin Witold**, ur. 2 października 1906, w Dębicy w Woj. krakowskim, rel. rzym. kat.
- Chmiel Piotr**, ur. 1906, w Brzezówce, w Woj. krakowskim rel. rzym. kat.
- Depowski Stefan**, ur. 10 czerwca 1904, w Brzezówce, w Woj. krakowskim, rel. rzym. kat.
- Gąsior Tomasz**, ur. 27 lipca 1905, w Brzezinach w Woj. krakowsk. rel. rzym. kat.
- Gielarowski Stanisław**, ur. 31 lipca 1904, w Zwierniku, w Woj. krakowskim rel. rzym. kat.
- Gradziński Kazimierz Włodzimierz**, ur. 5 lipca 1908, w Dębicy w Woj. krakowskim, rel. rzym. kat.
- Heller Izrael**, ur. 12 czerwca 1905, w Nowym Sączu, w Woj. krak. rel. mojż.
- Izdebski Józef Antoni**, ur. 15 stycznia 1907, w Tuchowie, w Woj. krak. rel. rzym. kat.

c) dnia 28 maja:

- Hoszard Kazimierz**, ur. 7 stycznia 1908 w Dębicy, w Woj. krak. rel. rzym. kat.

- Kołodziej Jan**, ur. 28 gr. 1901 w Żupowej, w Woj. lwow. rel. rzym. kat.
- Mazur Fryderyk Edward**, ur. 3 lutego 1904 w Nagawczynie, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Mitka Sylwester Franciszek**, ur. 31 grudnia 1904 w Dębicy, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Moskal Jan**, ur. 16 grudnia 1906 w Wolance, w Woj. lwowskiem rel. rzym. kat.
- Nowak Jan**, ur. 24 maja 1905 w Nienadówce, w Woj. lwowskiem, rel. rzym. kat.
- Pięta Kazimierz Stefan**, ur. 2 września 1907 w Dębicy, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Ryba Kazimierz Jan**, ur. 28 lutego 1905 w Glinach Małych, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Sattler Zygmunt**, ur. 25 maja 1908 w Dębicy w Woj. krak. rel. mojż.
- Stańko Antoni**, ur. 29 stycznia 1906 w Dębicy, w Woj. krak.
- Wolf Aleksander Józef**, ur. 23 listopada 1904 w Zakopanem, w Woj. krak. rel. rzym. kat.

d) 29 maja:

- Kotowski Maksymiljan**, ur. 31 października 1907, w Wielopolu Skrzyńskim w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Podlasek Stanisław**, ur. 14 września 1904, w Słotowej, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Puzon Ludwik**, ur. 5 kwietnia 1907, w Pustyni, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Rudny Adam**, ur. 19 grudnia 1905 w Brzezówce, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Stanczykiewicz Jan Medard**, ur. 8. czerwca 1906, w Chorzelowie, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Świętoń Karol Franciszek**, ur. 14 czerwca 1906, w Wielopolu Skrzyńskim, w Woj. krak. rel. rzym.
- Wiater Władysław**, ur. 16 grudnia 1901, w Bystrzyce, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Widerspan Chain**, ur. 28 grudnia 1906, w Dębicy, w Woj. krak. rel. mojż.
- Widerspan Henryk Maksymiljan**, ur. 18 maja 1908 w Dębicy, w Woj. krak. rel. mojż.

e) 31 maja:

- Reich Markus**, ur. 3 lipca 1907, w Tarnowie w Woj. krak. rel. mojż.
- Szerszeń Karol**, ur. 10 stycznia 1902, w Zawadzie, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Szydlak Bronisław Bolesław**, ur. 19 września 1905 w Kawęczynie, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Węglowski Władysław**, ur. 10 lipca 1904 w Zawadzie w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Wośko Ludwik**, ur. 8 maja 1906 w Ropczycach w Woj. krak. rel. rzym. kat.
- Mitka Stanisław Franciszek**, ur. 1 grudnia 1899 w Jaśle, w Woj. krak. rel. rzym. kat.

f) 1 czerwca:

- Beerówna Etką**, ur. 11 września 1907 w Dębicy, w Woj. krak. rel. mojż.
Liebenheimerówna Gusta, ur. 27 stycznia 1906 w Dębicy, w Woj. krak. rel. mojż.
Mahlerówna Regina, ur. 10 stycznia 1907 w Dębicy w Woj. krak. rel. mojż.
Osternówna Helena, ur. 25 grudnia 1907 w Czarnym Dunajcu, w Woj. krak. rel. mojż.
Penderecka Stanisława Karolina, ur. 11 kwietnia 1908 w Dębicy, w Woj. krak. rel. rzym. kat.
Schneiderówna Klara, ur. 21 czerwca 1907 w Dębicy w Woj. krak. rel. mojż.

Tematy wypracowań pisemnych w terminie letnim 1926 r.

1. *Z języka polskiego* (do wyboru):
 - a) Wielkość i piękno polskiego romantyzmu
 - b) Mickiewicz jako wychowawca narodu
 - c) Znaczenie ładu i karności w życiu narodów.
2. *Z historii* (do wyboru):
 - a) Mocarstwowe stanowisko Polski w Europie za Jagiellonów
 - b) Bolesław Chrobry a Kazimierz Wielki
 - c) Rozwój parlamentaryzmu w Polsce.
3. *Z języka łacińskiego*:
Mago donosi o zwycięstwie Hamilkara nad Rzymianami.
4. *Z matematyki*:
 - a) Drzewo bambusowe wysokie na 32 mt. zostało przez burzę złamane w ten sposób, że wierzchołek jego oparty na ziemi znajduje się w odległości 16 mt. od podstawy pnia. Na jakiej wysokości drzewo zostało złamane?
 - b) Z dwóch punktów A i B, leżących na tym samym poziomie, oddalonych od siebie o 4 do 5 km. zmierzono 4 kąty: kąt wzniesienia szczytu góry 7 stopni 35 min. i 14 stopni 21 minut 35 sekund, i dwie kąty, które tworzy prosta A—B z kierunkami ku spodowi szczytu 26 stopni 20 minut i 121 stopni 41 minut. Obliczyć wysokość góry.
5. *Z fizyki*:
 - a) Znaczenie szczególnych własności wody w gospodarstwie przyrody
 - b) Ile cm.³ korka o gęstości $d=0,24$ należy przyczepić pod wodą do kuli ołowianej o gęstości $d=11,37$, ważącej 30 gr., aby mogła podnieść się do góry.
 - c) Powstanie i własności promieni Roentgena.
6. *Z j. niemieckiego* (do wyboru):
 - a) Charakterbilder einiger Hellengestalten in Schillers Dichtungen
 - b) Die Rolle der Frau im wirtschaftlichen Leben der Gegenwart
 - c) Das Feuer als nützliches und schädliches Element.

VIII.

Wykaz uczniów i uczennic
zapisanych w roku szkolnym 1925/26.

(Chlubnie uzdolnionych oznaczono drukiem pochyłym.)

KLASA I a. (55)

a	Bacher Kazimierz	Lipa Szczepan, Franciszek
	Bialek Tadeusz Jan	Mazor Józef
	Bochnia Franciszek Józef	<i>Madro Władysław, Antoni</i>
	Bomba Marjan	<i>Mikrut Walerjan</i>
	Cholewa Zygmunt	Pawelek Ludwik
	Czajka Jan	Przyślak Władysław
	Czak Wilhelm, Franciszek	Roztoczyński Michał, Stanisław
	Czerepak Wojciech	Siwala Tadeusz
	Felon Michał	Skarbek Władysław
	Filipek Czesław	Sobecki Stanisław, Antoni
	Fischer Zbigniew, Kazimierz	Sommer Pinkas, Wolf
	Franczak Piotr, Karol	Stoczek Zdzisław, Wincenty
	Gierulski Stanisław Zygmunt	Sulisz Roman
	<i>Gniacek Józef</i>	Szatko Kazimierz
	Grębski Czesław Michał	Szczerbiński Piotr
	Grych Józef	Urbanek Stanisław, Alojzy
	Kądziołka Kazimierz	Weigel Marcei, Leszek
	Klimaszewski Michał, Józef	Wójcik Kazimierz
	Knych Jan	Wróbel Tadeusz
	Kochanek Jan, Karol, Antoni	Wykupil Wacław
	Krieger Jakób	Zabroń Wilhelm Władysław
	Kuśnierz Jan, Józef	c
	Kuraś Julian	Borowiec Feliks (j. polski)
	Leśniak Józef, Benedykt	Bębenek Czesław (j. polski)
	Lewicki Mieczysław	Bochenek Stanisław (j. polski)
	Lis Stanisław	Gunia Augustyn, Julian (j. polski)
	Litlak Ferdynand Michał,	Motyka Julian Józef (j. polski)
		Przytuła Czesław (j. polski)
		d
		Leja Jan Józef

KLASA II a. (58)

a	Barciński Franciszek	Grzebień Ludwik
	Barciński Władysław	Hamerski Marjan
	Bartosz Stanisław	Karasiński Jerzy
	Bielatowicz Józef	Karlo Stanisław
	Burz Kazimierz	Kasiński Bolesław
	Czauterna Eugenjusz	Kopacz Jan
	Dunajski Józef	Kopeć Jan
	Dydyński Albin	Król Bronisław
	Fafara Tadeusz	Kusek Jan
	Gawlik Kazimierz	Kusek Stanisław
	Gródecki Julian	Łotocki Józef

- Matuszkiewicz Jan
 Mielecki Alfous
 Mięka Adolf
 Mysona Władysław
 Mytych Stanisław
 Nykiel Henryk
 Pieprzak Władysław
 Pluta Stanisław
 Pragłowski Jan
 Rój Franciszek
 Rusin Władysław
 Siedliszer Henryk
Staniarski Kazimierz
 Stec Mieczysław
 Świętoń Stanisław
 Szafranski Franciszek
 Szezęch Jan
 Szczęsny Zygmunt
 Szlachta Leon
- Trojanowski Władysław
 Wietki Franciszek
 Zach Henryk
 Zarychta Stefan
- b* Chmielowski Łukasz (wyst. 7/VI. 1926 roku).
 Drozd Franciszek (wyst. 7 VI. 1926)
 Mroczka Karol (wyst. 7/VI. 1926)
 Szlachta Zygmunt (wyst. 22/II. 1926 roku).
 Szpara Kazimierz (wyst. 5/V. 1926)
- c* Dąbek Tadeusz (j. polski)
 Jamróz Władysław (matematyka)
 Kaczkowski Stanisław (j. polski)
- d* Glibowski Stefan
 Hamerski Adam
 Jedynak Jan
 Krasoń Teofil
 Lis Franciszek

KLASA II b. (59)

- a* Babula Edward
 Bakas Kazimierz
 Bielecki Henryk
 Borkowski Kazimierz
 Bukowski Bronisław
 Chęciek Józef
Chorab Maksymilian
 Czaja Franciszek
 Denkowski Stanisław
 Dyło Józef
 Fic Michał
 Flisowski Eugenjusz
 Hewrycz Mieczysław
 Jasiński Włodzimierz
 Kalita Mieczysław
 Kępa Kazimierz
 Kobylarz Jan
 Łądowicz Franciszek
 Lelek Antoni
 Mahler Juda
 Michalski Józef
 Migala Stanisław
 Ocytko Jan
 Pięta Marjan
 Posłuszny Michał
 Rozlazły Jan
 Rożek Leonard
- Rożkiewicz Zbigniew
 Salonek Czesław
 Soltys Stanisław
 Szydło Józef
 Tabas Bolesław
 Wąsik Tomasz
 Wąsoski Józef
 Woliński Karol
 Wójtowicz Franciszek
 Zapał Tadeusz
 Zarzycki Józef
- b* Darłak Kazimierz (12/I. 1926)
 Dziezic Emiljan (1/IX. 1925)
 Chmiel Antoni (19/V. 1926)
 Janasiewicz Marjan (12/I. 1926)
 Kalita Władysław (6/V. 1926)
 Kita Jan (2/XII. 1925)
 Kot Stanisław (16/I. 1926)
 Kloc Józef (19/V. 1926)
 Krzak Wojciech (7/VI. 1926)
 Mierzwa Franciszek (6/V. 1926.)
 Osmęda Zygmunt (1/IX. 1925)
 Szaflarski Mieczysław (19/V. 1926)
- c* P yjda Rudolf (jęz. polski)
 Sobiecki Kazimierz (historja)
 Thau Samuel (jęz. polski)
- d* Bieszczad Adolf

Ćwik Jan
Fryz Jan

Gawryś Marjan
Kłusek Krzysztof

Nowak Józef

KLASA III a. (62 + 4)

a Bieszczad Michał	Wójtowicz Stanisław
Cebula Bronisław	Wyczałek Jan
Ciecieręga Władysław	Wyczałek Leon
Döblówna Itta (pryw.)	Zaczek Jan
<i>Volga Anzelm</i>	Zieliński Marjan
Gąska Jan	b Bręda Jan (wyst. 1/II. 1926)
Górak Ludwik	Obrazły Stanisław (wyst. 7/VI. 1926)
Jabłoński Stanisław	Dąbrowski Adolf (wyst. 4/V. 1926)
Janda Tadeusz	Fryz Roman (wyst. 7/VI. 1926)
Kądziołka Józef	Grębowiec Tadeusz (wyst. 14/I. 1926)
Kapustka Jan	Hammer Stanisław (wyst. 29/IV. 1926)
Klimek Franciszek	Kamiński Jan (zmarł 23/II. 1925)
Klimek Stefan	Kołodziej Stanisław (wyst. 1/II. 1926)
<i>Kocoi Jacentr</i>	Król Wincenty (wyst. 7/VI. 1926)
Kolebok Stanisław	Maroń Jan (wyst. 7/VI. 1926)
Kotfis Eugenjusz	Mroczek Jan (wyst. 7/VI. 1926)
Kuroń Józef	Pietruszka Piotr (wyst. 3/II. 1925)
Kusibab Piotr	Sindak Stefan (wyst. 10/V. 1926)
<i>Kwarta Antoni</i>	Sujdak Józef (wyst. 7/VI. 1926)
Kwieciń Józef	Tarnopolski Adam (wyst. 14/IV. 1926)
Mazurek Jan	Zweig Herman (wyst. 1/II. 1926)
Pawlak Franciszek	c Detz Stanisław (przyroda)
Pupa Stefan	Glibowski Henryk (fizyka)
Różak Stanisław	Wechsler Salomon (egz. uzup.)
Schuldenfreiówna Chaja (pryw.)	Winkowski Władysław (j. niem.)
Siuśko Jan	d Bochenek Józef
Składzień Tadeusz	Igielski Władysław
Stasiówna Helena (pryw.)	Jurkowski Stanisław
Szandula Józef	Kopacz Aleksander
Szezech Józef	Littman Samuel
Szezurowski Mieczysław	Migala Teofil
Tymczyszynówna Zofja (pryw.)	
Wagner Roman	
Wesołowski Stefan	

Skuza Henryk

KLASA III b. (62)

a Baran Franciszek	Bolek Henryk
Barycza Franciszek	Bułat Antoni
Bełtek Aleksander	<i>Chmiel Karol</i>
Bieszczad Alojzy	Czak Edward
Bieszczad Ludwik	Czarnik Kazimierz
Bochnia Stanisław	Daniel Stefan

Filipek Stanisław
 Gawlik Władysław
 Gębala Stanisław
 Grych Władysław
 Jęd zejowski Józef
 Jurek Julian
 Kisiel Walenty
 Krzemiński Henryk
Kwiatkowski Tadeusz
 Łaszewski Bolesław
Lopuszyński Kazimierz
 Malec Bolesław
 Maré Alfred
 Mądro Tadeusz
 Milas Mieczysław
 Ochał Ludwik
 Olecharski Józef
 Osiecinski Włodzimierz
Ostern Aleksander
 Para Jan
 Pater Marcin
 Pękala Jan
 Pietrucha Jan
 Pociask Henryk
 Prokopowicz Józef

Sędlak Jan
 Składzień Henryk
 Składzień Władysław
 Słota Władysław
 Starzak Adam
 Stępień Władysław
 Stróżyński Mieczysław
 Szczepaunek Roman
 Szeliga Walenty
 Świerczek Franciszek
 Tabas Kazimierz
 Topij Stanisław
 Turza Kazimierz
 Wójcik Józef
 Wozowicz Stanisław
 Żmuda Władysław
b Kędzior Stanisław (wyst. 22/I. 1926)
 Krzak Józef (wyst. 1/I. 1926)
 Lewicki Tadeusz (wyst. 7/VI. 1926)
 Wilk Piotr (wyst. 7/VI. 1929)
 Winiarczyk Feliks (wyst. 22/I. 1926)
c Reichel Henryk (egz. popr. z j. pol.)
 Wild Władysław (egz. popr. z j. pol.)
d Jasiński Marcin
 Szymkiewicz Zygmunt

KLASA IV a. (48)

- a* Berger Stefan
 Chajec Józef
 Filipek Stanisław
 Głęb Jan
 Głęb Marjan
 Guniówna Marja (pryw.)
 Hüttel Kazimierz
 Kmiecik Edward
 Krypel Piotr
Krysztomiówna Marja (pryw.) *b*
 Leja Tadeusz
 Lejko Bolesław
 Maniewski Jan
 Maroń Józef
 Moraczyński Ludwik
 Mroczek Bronisław
 Myśliwiec Roman
 Ocytko Michał
 Piechura Zygmunt
Pijar Wojciech
Podbielski Telesfor
 Regner Leopold
- Ryszkowski Wiktor
Staroń Stanisław
 Świętoń Zygmunt
Tannenbaum Naftali
 Tetiuk Witold
 Weigel Władysław
 Wesołowski Marjan
 Wójcik Jan
Wrzosek Kazimierz
 Jagódówna Helena (pryw. 7/IX. 25)
 Koziaara Piotr (7/VI. 26)
 Pietruszka Kazimierz (7/VI. 26)
 Tomczyk Władysław (7/VI. 26)
 Tryt Tadeusz 23/X. 25)
 Zweig Chaskel
c Baran Bolesław (jęz. polski)
 Bochnia Stefan (matematyka)
 Czochara Franciszek (jęz. łać.)
 Kępski Józef (jęz. łać.)
 Łukasik Antoni (rel., pol., przyr.
 matem.)
d Basara Józef

Brzycki Zygmunt
Grębosz Franciszek

Kisiel Franciszek
Magdoń Stefan

Wertz Bolesław

KLASA IV. b. (49)

a Anuszewski Józef
Armata Edward
Bartoszówna Emilja (pryw.)
Borkowski Jan
Burda Edward
Daniel Jan
Duda Edward
Duś Władysław
Dziedzic Adolf
Kalita Zbigniew
Kielbasa Jan
Kranz Jakób
Krzak Wawrzyniec
Krzyżanowski Tadeusz
Leśnak Marjan
Lewicka Władysława (pryw.)
Milas Władysław
Pająkówna Helena (pryw.)
Ponderecki Jerzy
Pietrucha Adolf
Pikuła Jan
Posłuszny Antoni
Róg Stanisław
Sommer Szymon

Skoczek Jan
Skwirut Marjan
Sroka Sebastjan
Stachura Bolesław
Szczęch Władysław
Szezurowski Michał
Wojdon Ludwik
Wojdon Tadeusz
Żurek Stanisław

b Ciemiorek Stanisław (14. V. 1926))
Flak Józef (14. V. 1926.)
Kasprzyk Władysław (7. VI. 1926.)
Łukasik Stanisław (23. XI. 1925.)
Mytkoś Adam (7. VI. 1926.)
Przypek Ludwik (7. VI. 1926.)
Słota Józef (7. VI. 1926.)
c Daniel Eugenjusz (jęz. polski)
Jarosz Wawrzyniec (natur.)
Konieczny Edward (natur.)
Kretowicz Juljan (jęz. łać.)
Mazur Waclaw (jęz. niem.)
Ozga Stanisław (jęz. łać.)
Puzon Edward (jęz. niem.)
Szewc Stefan (jęz. łać.)

d Wątroba Bolesław

KLASA IV c. (47)

a Chorąży Józef
Dąbrowski Jan
Dul Adam
Filipek Bronisław
Gawryś Eugenjusz
Jaworek Józef
Katdan Edward
Kepa Zdzisław
Kleszcz Ludwik
Kowalski Henryk
Kutrzuba Kazimierz
Lelek Leopold
Łaszewski Roman
Mierzwa Karol
Mokrzycki Wacław
Motyka Franciszek
Ochał Jan

Paśko Stanisław
Pryjda Mieczysław
Przyłucki Władysław
Rasiński Juljusz
Ruda Józef
Skrzypek Waclaw
Stańko Aleksander
Suski Tadeusz Józef
Szelowska Zofja
Szymaszek Jan
Tuderek Władysław Antoni
Wojciechowki Jan

b Gawłówna Julja (nie zgłosiła się do egzaminu)
Golis Stanisław (nie uczęszczał od początku roku szkolnego)
Kociuba Ludwik (wyst. 7/VU 1925)

- Kopański Jan (wyst. 7/VI. 1926)
 Okoński Piotr (wyst. 7/VI. 1926)
 Składzień Maksymilian (wyst. 7/VI)
 Wiktor Józef (wyst. 16/II 1926)
 Wiśniewski Kazimierz (wyst. 7/VI. 1926).
 Ciecieręga Józef (przyrodn)
 Frey Jan (j. łaciński)
- Mierzwa Józef (j. łaciński)
 Nowocień Bolesław (przyroda)
 Rożkiewiczówna Euzja (j. polski)
 Tewel Wilhelm (j. łaciński)
 Woźniak Jan (j. niemiecki)
 Golec Mieczysław
 Kerner Dawid
 Występek Kazimierz

KLASA V a. (41)

- Baran Mieczysław
 Barciński Karol
 Buszko Tadeusz
 Ciurkot Mieczysław
 Czapka Stanisław
 Detz Mieczysław
 Drąg Stanisław
 Greiss Adam
Grünspan Maurycy
 Klusek Franciszek
Kobosowicz Stanisław
 Koparski Franciszek
 Koza Kazimierz
 Leykówna Helena (pryw.)
 Markiewicz Stanisław
 Mazur Władysław
 Mazur Tadeusz
 Molicki Wincenty
 Motyka Jan
 Nędzowska Marja (pryw.)
 No ak Franciszek
- Piech Jan*
 Pietrzycki Jan
 Pondo Jakób
 Schuldenfrei Symche
 Skaba Stanisław
 Skarbek Ludwik
 Staszewski Henryk
 Stępień Józef
 Stec Stanisław
 Sowa Antoni
 Urban Andrzej
Wępsięć Jan
 Wojechiewska Aleksandra (pryw.)
Wrona Teofil
 Zborowski Mieczysław
- b Połec Stanisław (18/VI. 26)
 Sieradzki Franciszek (6/VI. 26)
- c Blezień Jan (matematyka)
 Milan Adam (matematyka)
 Mroczek Stanisław (jęz. łac.)

KLASA V. b. (43)

- a Beltek Kazimierz
 Biber Edmund
 Bochenek Roman
 Bojdówna Olga (pryw.)
 Dropiński Marcin
 Fiszer Marjan
 Gancarzówna Józefa
 Giere Józef
 Gątkiewicz Julian
 Grzegorski Władysław
 Jamka Stanisław
 Kalebok Franciszek
 Kołodziej Edward
 Kosiba Władysław
 Kosydar Stanisław
 Kotfis Gustaw
- Koziński Jan*
 Kumau Władysław
 Lipowski Kazimierz
 Marszałek Bolesław
 Orzech Franciszek
 Osiecimska Helena (pryw.)
 Osucha Jan
Pisarz Władysław
Rataj Julian
 Rydzikówna Natalka (pryw.)
 Sobecki Tadeusz
 Szafranski Franciszek
 Szczyrek Kazimierz
- b Wilkoń Bolesław
 Bała Leon (wyst. 7. VI. 26.)
 Jasiński Józef (wyst. 7. VI. 26.)

- Nowak Marjan (wyst. 30. X. 25.) Mielecki Kazimierz (matematyka)
 Szalwa Antoni (wyst. i. II. 26.) Pondo Stanisław (jęz. łac.)
 Urbańczyk Wiktor (wyst. 19. XII - 1925.) Szoł Henryk (jęz. łac.)
 Tarnopolski Józef (jęz. łac.)
 c Dunajski Leopold (jęz. łac.) d Kuszak Marjan
 Godek Tadeusz (przyroda) Szafranski Alojzy

KLASA V. c. (49)

a	Baranowska Wanda	Miś Zygmunt
	Bień Stanisław	Momola Jan
	Bieszczadówna Ludwika	Ozga Stanisław
	Bojarski Józef	<i>Polmaszek Jan</i>
	Brosiówna Marja	Safier Abraham
	Daniel Ludwik	Stachurski Tadeusz
	Daniel Wojciech	Stola Leon, Michał
	Dabrowski Alfred	Stręk Andrzej, Władysław
	Drozd Franciszek	Szaroma Stanisław
	Fitoł Szymon	Szumł Józef
	Gniadek Zygmunt	Szpara Aleksander, Leopold
	Hajdukiewicz Roman	Szybist Karol
	Hewryczówna Zofja	Trybulec Andrzej, Henryk
	<i>Hruby Witold</i>	Wierzchowski Bogusław, Stefan
	Kantor Piotr	Włodzisz Jakób
	Kołodziej Jan	Zawiliński Marjan, Michał
	Kopeć Jan, Tadeusz	Żurad Stanisław
	<i>Koszarowski Michał</i>	b Majerowski Leon (wyst. 31/I 1926)
	Kranzówna Sime	Opasała Stefan (wyst. 31/II 1926)
	Leśniowski Marjan	c Górak Emil (j. łac.)
	Lochman Stanisław	Gawryś Kazimierz (matem.)
	Marnik Stanisław	Leszczyński Kazimierz (przyroda)
	Marszałek Antoni	Paderewski Stanisław (przyroda)
	Mazur Witold	d Miasik Mieczysław
	Michałowski Władysław	

KLASA VI. a. (56)

a	Arciszewski Franciszek	Konieczny Michał
	Bassara Władysław	Kowalski Kazimierz
	Bomba Alfred	Koziara Wojciech
	Budziło Henryk	Kubik Kazimierz
	Chamielec Franciszek	Lelek Kazimierz
	Ciszek Franciszek	Leżoń Henryk
	Dóblówna Chaja (pryw.)	<i>Mahlerówna Dora</i> (pryw.)
	Dóblówna Debora (pryw.)	Marszał Michał
	Filipek Ferdynand	Mazur Tadeusz
	Gil Jan	Mikuła Józef
	Herduś Tadeusz	Nędzowski Władysław
	Herzig Leon	<i>Nosal Alojzy</i>
	Kloc Leon	Olechowski Zbigniew
	Kłusek Ludwik	<i>Osternówna Franciszka</i> (pryw.)

Ozga Juljan
 Passowicz Władysław
 Pilech Eugenjusz
 Poleć Józef
 Piotrowski Bolesław
 Regner Bronisław
 Rudolf Leon
 Safier Aron
 Serwacki Czesław
 Sikora Stanisław
 Składzień Władysław
 Sulisz Alojzy
 Thau Dawid
 Wileczyński Jan

Wyleżyński Marjan
b Kwiecień Jan (wyst. 3 VI 1926)
 Podlacha Albin (wyst. 3 VI 1926)
c Chmielówna Jadwiga (j. łać.) pryw.
 Głęb Stanisław (j. niem.)
 Herdusiówna Julja (j. łać.) pryw.
 Ogrodnik Józef (j. niem.)
 Kropiwnicki Marjan (j. łać.)
 Szybist Aleksander (j. łać.)
 Thau Juda (fizyka)
d Ade Włodzimierz
 Borys Michał
 Knot Bogusław
 Śliwa Franciszek

KLASA VI b. (54)

a Bakas Stanisław
 Bieniek Mieczysław
 Bochnia Tadeusz
 Bukowski Wacław
 Chłopek Tadeusz
 Chmiel Roman
 Czechowicz Józef
 Czocharówna Stanisława (pryw.)
 Drag Ludwik
 Friedl Stanisław
 Fuss Juda
 Groele Stanisław
 Groele Wincenty
 Grünspan Juda
 Hoffmannówna Izabella (pryw.)
 Jezioro Michał
 Kaczkowski Tadeusz
 Kłęczek Stanisław
 Kopeć Antoni
 Koziol Włodzimierz
 Król Tadeusz
 Leja Adam
 Lejkówna Marja (pryw.)
 Leyko Feliks
 Lewicki Franciszek
 Lewicki Jan
Lichowski Tadeusz

Mażur Józef
 Mozer Emil
 Mysoua Zdzisław
 Nawracaj Franciszek
 Niegosz Stefan
 Nowak Stanisław
 Ożóg Stanisław mł.
 Ożóg Stanisław st
 Piciak Wilhelm
 Pieprzak Jakób
 Polek Józef
 Saroma Michał
 Stepek Mieczysław
 Stępień Marjan
 Stiasny Zbigniew
Surowiecki Zdzisław
 Szczęsna Janina (pryw.)
 Szczygieł Mieczysław
 Szymkiewicz Władysław
 Świerad Kazimierz
 Tetiuk Leon
 Wójcik Wojciech
 Zbieg Jan
b Gromczakiewicz Stanisław (31. I. 26)
c Rozmysłowski Kazimierz (jęz. pol.)
 Taffet Saul (jęz. polski)
d Wójcik Antoni

KLASA VII a. (46)

a Aschheim Wolf
 Beerówna Bronisława (pryw.)
 Beer Jakób
 Bergerówna Zofja (pryw.)
 Bursa Jan

Cieśla Kazimierz
 Cieślówna Stefania (pryw.)
 Dabek Józef
 Garbaczynski Antoni
 Gawlik Kazimierz

Holländer Leon
 Hüttel Franciszek
 Jagielski Stefan
Kamiński Tadeusz
 Kamyk Wincenty
 Karasiński Kazimierz
 Kata Stefan
 Klimeczyński Tadeusz
 Knotówna Izabella (pryw.)
 Korzennik Michał
 Kuchta Jan
 Mrocza Julian
Oleński Stanisław
Passowicz Wojciech
 Pazdro Jan
 Piróg Aleksander
 Radoń Franciszek
 Rasiński Edward

Romański Roman
Stiasnówna Janina (pryw.)
 Suchy Julian
 Szczęch Franciszek
 Szura Rudolf
Szymaszek Kazimierz
 Świtalski Kazimierz
 Świtalski Marjan
 Tymczyszyn Erwin
Wiśniowska Marja (pryw.)
 Wojnarowski Roman
 Zawiliński Leon
 c Janda Emil (z jęz. polskiego.)
 Kamiński Dominik (z fiz.)
 Krok Augustyn (z hist.)
 Nowak Jan (pryw. z hist.)
 Nowak Zdzisław (z matem.)
 Sommer Samuel (z fizyki.)

KLASA VII. b. (45)

a Denkowski Roman
Filipek Ferdynand
 Gawle Stanisław
 Gawle Tadeusz
Gizelt Wilhelm
 Grzegorzcyk Stanisław
 Jagoda Stanisław
 Jurkowski Władysław
 Kaczkowski Czesław
 Kisiel Stefan
 Koncewicz Paweł (pryw.)
 Krężel Tadeusz
 Kusiak Władysław
 Leśniowski Kazimierz
 Mazur Michał
 Miałkowski Mieczysław
Nichthauserówna Gizela (pryw.)
 Pałys Bronisław
 Passowiczówna Helena (pryw.)
 Pater Włodzimierz
 Pietrzyk Tadeusz
 Piotrowski Władysław
 Pisarczyk Stanisław

Polek Józef
 Pryjda Kazimierz
 Przebięda Ludwik
Radwański Tadeusz
 Rogowski Józef
 Serwacki Stanisław
 Szaflarski Władysław
 Szlachta Marjan
 Śliwa Stanisław
 Świętoń Aleksander
Tewel Izrael
 Urbańczyk Karol
 Wątroba Władysław
 Weigel Jan (pryw.)
 Widerspanówna Gizela (pryw.)
 Wiktor Tadeusz
 Wykupil Maksymiljan
 Zięba Władysław
 b Pasternak Marjan (wyst. 30.V. 926)
 Stachura Bonawentura (wyst.
 29. VIII. 926)
 Węglowski Piotr (wyst. 25 XI. 925)
 d Radzikowski Tadeusz

KLASA VIII (59)

a Barnaś Tadeusz
Bednarz Walerjan
 Beerówna Etką (pryw.)
 Boroński Kazimierz Józef

Bojda Tadeusz
 Bytomski Albin
 Chmiel Piotr
 Depowski Stefan

Gardulski Stanisław	Pięta Kazimierz
<i>Gąsior Tomasz</i>	Podlasek Stanisław
Gielarowski Stanisław	Pryjda Bronisław
Gradziński Kazimierz	Puzon Ludwik
Heller Izrael	Reich Markus
Hoszard Kazimierz	Rudny Adam
Izdebski Jozet	Ryba Kazimierz
Jackowski Włodzimierz	Sattler Zygmunt
Kępa Władysław	<i>Schneiderówna Klara</i> (pryw.)
Kobosowicz Adam	Stanczykiewicz Jan
Kołodziej Jan	Stańko Antoni
Kotowski Maksymiljan	Szerszeń Karol
Król Stanisław	Szydlik Bronisław
Kutrzuba Jan	Świętoń Karol
Ludwin Stanisław	Tarczałowicz Mieczysław
Liebenheimerówna Gusta (pryw.)	Tymczyszyn Włodzimierz
Łukasik Kazimierz	Węglowski Władysław
Mahlerówna Regina (pryw.)	Węgrzyniak Adam
Mazur Fryderyk	Wiater Władysław
Mitka Franciszek	Widerspan Chaim
Mitka Stanisław Franciszek (pryw.)	Widerspan Henryk
Moskal Jan	Wilk Tadeusz
Nowak Jan	Wingert Władysław (pryw.)
<i>Osternówna Helena</i> (pryw.)	Wolf Aleksander
Penderecka Stanisława (pryw.)	Wośko Ludwik
Grünspanówna Marja (14/IX. 1925)	

IX.

Informacje na rok szkolny 1926/27.

I. TAKSY.

(Min. W. R. i O. P. 2. III. 1926, Nr II -- 1589/26, -- Dz. Urzędowy K. O. S. K. Nr. 3 z 27. marca 1926, poz. 47.)

1. Taksa wstępna (dla uczniów wstępujących po raz pierwszy do szkoły średniej)	3 zł.
2. Taksa za egzamin wstępny od klasy drugiej do siódmej	10 zł.
3. Taksa za egzamin wstępny częściowy przy przechodzeniu uczniów do odpowiednich klas typu odmiennego	4 zł.
4. Taksa za egzamin wstępny do klasy ósmej	20 zł.
5. Taksa za egzamin prywatny	20 zł.
6. Taksa za egzamin dojrzałości publ i pryw.	12 zł.
7. Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów	60 zł.
8. Taksa za uzupełniający egz. dojrzałości dla eksternów	15 zł.
9. Taksa za wydanie duplikatów świadectw rocznych i półrocznych	5 zł.
10. Taksa za wydanie duplikatów świadectw dojrzałości	10 zł.
11. Taksa na fundusz gier i zabaw ruchomych rocznie	4 zł.
12. Taksa za zużycie materiałów i pomocy naukowych rocznie	60 zł.

Oprócz taks wyżej wymienionych uczniowie ponoszą koszty wszelkiego rodzaju zaświadczeń i druków n. p. dla celów wojskowych, dla uzyskania ulg taryfowych na kolejach i. t. p.

Egzamin wstępny do klasy pierwszej jest bezpłatny, bezpłatny jest również egzamin do klasy czwartej, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej.

Taksy wpłacone przez uczniów zwr. towi zasadniczo nie podlegają.

Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 6, 7, i 8 — i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, egzaminowi poddać się nie może.

Taksa za zużycie pomocy naukowych i materiałów winna być wpłacona w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, najpóźniej do końca drugiego miesiąca.

Uczniowie, którzy zyskali zwolnienie od tej taksy w jednym półroczu korzystają ze zwolnienia i w następnych półroczach szkolnych, o ile i jak długo istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

Do uiszczenia taks wymienionych obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie (eksterni).

Zwolnień można udzielać jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów.

Ze zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów mogą korzystać:

a) Dzieci rodziców niezamożnych, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających ze Skarbu Państwa uposażenie służbowe względnie wynagrodzenie — o ile nie wiadomo, że posiadają znaczniejszy majątek. W tym wypadku płać również 30 zł., względnie półrocznie 15 zł.

b) w wypadkach zupełnego ubóstwa mogą być uczniowie zwolnieni w całości jednak w granicach 10% ogółu uczniów całej szkoły.

Określonych zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów udzielają co półrocze Rady pedagogiczne szkół uczniom (nicom), którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują.

Zwolnieni następują z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu półrocza, na skutek podania wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej miesięcznym po rozpoczęciu danego półrocza. Do podania należy załączyć stosowne zaświadczenie o stanie majątkowym (na druku szkolnym) oraz świadectwo szkolne z ostatniego półrocza.

Funkcjonariusze państwowi przedkładają formalne zaświadczenie, że interesowany jest pracownikiem państwowym.

Uczniowie (cei), nie zwolnieni od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów, obowiązani są wpłacić tę taksę bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odcisnych decyzji Rady Pedagogicznej, najpóźniej jednak do końca trzeciego miesiąca danego półrocza pod rygorem niedopuszczenia do dalszych zajęć szkolnych.

Rodzice oprócz tego mogą składać dobrowolne datki na fundusz orkiestry studenckiej, na fundusz pomocy koleżeńskiej uczniów i na budowę „Domek wycieczkowego“ w Krakowie.

II. LEGITYMACJE UCZNIOWSKIE.

(K. O. S. K. 20 I 1923, L. 9/pr. i 27/8 1923, L. 1088/ pr.)

Każdy uczeń (uczenica) publiczny i prywatny winien posiadać legitymację.

Legitymacja musi być przez ucznia wzgl. uczenicę własnoręcznie podpisana, zaopatrzoną w fotografię ucznia, w pieczęć Dyrekcji i podpis Dyrektora zakładu.

Książeczki legitymacyjne wydaje Kancelarja Dyrekcji.

Legitymacje będą prolongowane co roku w czasie wpisywania się ucznia do zakładu.

W razie wystąpienia ucznia, lub przeniesienia się do innego zakładu, legitymacja będzie odebrana, a zwrócona tylko fotografia.

III. CZAPKI UCZNIOWSKIE.

K. O. S. K. reskr. z 21/3 1923, L. 38/pr. i z 27/8 1923, L. 1088/pr. wprowadziło obowiązek noszenia czapek przez uczniów i uczenicę państwowych gimnazjów.

1) Dla uczniów :

Czapka t. zw. rogatywka koloru ciemno-granatowego. Na froncie czapki znak „G“. Godła państwowych na czapkach umieszczać

nie wolno. Dla Dębicy przepisana jest na czapce opaska koloru jasno niebieskiego. Pod znakiem „G“ wąski i krótki poprzeczny pasak, wzg. dwa, trzy, cztery koloru opaski, jeśli uczeń uczęszcza do klas niższych, w klasach wyższych tego samego koloru w kształcie kąta, którego ramiona zwrócone są ku górze.

2) Dla ucznia:

beret ciemno granatowy z jednego kawałka w zimie a kapelusik biały, płócienny z małym rondem w łacie z literą „G“ na froncie, koloru jasno-granatowego.

IV. MUNDURKI UCZNIOWSKIE.

Przepisane reskr. K. O. S. K. z dnia 14/2 1925 L. 3370 i załączone reskr. K. O. S. K. z d. 8/5 1925 L. 953/0 można nabywać po cenach od 15 zł. i wyżej stosownie do wielkości i jakości materji we firmie J. Nędzowski w Dębicy. Dyrekcja poleca tę firmę jako uczciwą i solidną tem bardziej, że się oświadczyła oddawać mundurki na raty za poręczeniem dyrekcji.

Firma ta posiada na składzie także czapki przepisane po cenach nader umiarkowanych.

V. PRZYJMOWANIE UCZNIÓW.

(Rozporządzenie K. O. S. K. z dnia 19. marca 1926 L. 11—143/26)

1. Przyjmowanie uczniów odbywa się zasadniczo raz w roku z końcem czerwca, a w ciągu roku szkolnego tylko w wypadkach nadzwyczajnych (np. choroby kandydata, przesiedlenia się rodziców i tp.) i to w miarę wolnych miejsc w odpowiedniej klasie.

2. Egzamiiny wstępne przeprowadzane będą zasadniczo tylko z końcem czerwca, a mianowicie do klas od II—VIII włącznie w ostatnich trzech dniach przed rozdaniem świadectw, do klasy I zaś bezpośrednio po rozdaniu świadectw, a w razie przypadającego na ten dzień święta (niedzieli), w bezpośrednio następującym dniu powszednim.

W ciągu roku szkolnego mogą się odbywać egzamiiny wstępne tylko w wypadkach nadzwyczajnych w myśl punktu 1.

3. Wszelkie podania w sprawach uczniowskich, kierowane do Kuratorjum, wnoszą rodzice lub opiekunowie uczniów za pośrednictwem właściwej Dyrekcji.

4. Egzamiiny nadzwyczajne z czterech lub sześciu klas gimnazjum państwowego (z wyłączeniem wydziału neohumanistycznego) przeprowadzane będą dwa razy w roku, w drugiej połowie czerwca i w drugiej połowie stycznia w Krakowie.

Podania o dopuszczenie do egzaminu nadzwyczajnego w terminie czerwcowym należy wnosić najdalej do dnia 15. maja, a w terminie styczniowym najdalej do 15. grudnia wprost do Kuratorjum.

VI. EGZAMIN WSTĘPNY DO KLASY PIERWSZEJ.

Egzamin wstępny do klasy pierwszej obejmuje naukę religji, języka polskiego i rachunków, wyłącznie w zakresie materiału naukowego przeznaczonego dla klasy IV szkół powszechnych.

A) Z religji dzieci winny umieć Krótki Katechizm z najważniejszymi wiadomościami z Historji Staroego i Nowego Testamentu w zakresie

przygotowania się do Sakramentu Pokuty i Komunii św. Dzieło Stworzenia (I art. Skł. Apost.) na podstawie Historji biblijnej. St. Test., Pan Bóg nas stworzył i przygotował Odkupienie.

B) Egzamin z języka polskiego (wykładowego) składa się z części pisanej i ustnej.

a) Przy egzaminie pisemnym ma uczeń napisać łatwy dyktat dostępnej treści.

b) Przy egzaminie ustnym uczeń ma wykazać:

1. umiętność czytania wyraźnego, płynnego i poprawnego z uwydatnieniem znaków pisarskich;

2. zdolność opowiedzenia poprawnie i ze zrozumieniem treści krótkiego, nowo przeczytanego ustępu, treści narracyjnej, oraz swobodnego odpowiadania na pytania z życia codziennego i najbliższego otoczenia;

3. Znajomość głównych części mowy: rzeczownika, przymiotnika, zaimka, czasownika i przysłówka. Także znajomość odmiany Wymagana elementarna i praktyczna znajomość odmiany przedewszystkiem rzeczownika, przymiotnika i czasownika.

C) Z rachunków winien uczeń wykazać znajomość:

a) pisania liczb do miliona włącznie;

b) czterech działań liczbami całkowitemi do tysiąca włącznie;

c) bezwzględną biegłość w tabliczce mnożenia;

d) znajomość miar czasu (doba, godzina, minuta, sekunda, dzień, tydzień, miesiąc, rok, wiek), miary długości, powierzchni, objętości, pojemności, ciężary, (tylko metrycznego systemu), monet.

Uczniowie, którzy się wykażą pomyślnie świadectwem ukończonej klasy IV szk. powsz. mogą być uwolnieni od egzaminu z religii, o ile mają w końcowym świadectwie postęp przynajmniej dobry.

Ujemny wynik egzaminu, chociażby w jednym tylko przedmiocie wyklucza możliwość wstąpienia do gimnazjum przed upływem roku.

VII. W SPRAWIE EGZAMINÓW WSTĘPNYCH, ZMIANY TYPU GIMNAZJUM.

(Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 21. XI. 1925 Nr. 11.066/II — Dz. U. K. O. S. K. Nr. 2 z 15. II. 1926 poz. 36.)

Zmieniając częściowo wydane w tej sprawie przepisy, zarządziło Min. W. R. i O. P., co następuje:

1). Uczeń reprobowany przy egzaminie wstępnym do jakiejś klasy ma prawo zdawać zarówno do klasy, do której nie był poprzednio przygotowany, jak i do klasy bezpośrednio wyższej, w takim terminie, który odpowiada wstąpieniu do szkoły o rok późniejszemu.

2). Uczniowie trzech klas najniższych gimnazjum klasycznego dawnego typu, którzy otrzymają ocenę niedostateczną z języka łacińskiego, mogą przechodzić bez straty roku do bezpośrednio wyższej klasy innego typu, o ile złożą z wynikiem dodatnim egzamin wstępny w zakresie różnicy programów obu typów.

VIII W SPRAWIE PRZYJMOWANIA MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ W CHARAKTERZE HOSPITANTEK.

(Dz. u. K. O. S. K. z dnia 15. II. 1926 Nr. 2 poz. 37.)

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 18. stycznia 1926 r. Nr. II. 484/26 zarządziło, że „młodzież żeńska może być przyjmowana do państwowych gimnazjów męskich (z wyjątkiem jednak trzech klas najniższych w bieżącym roku szkolnym oraz odpowiednio wyższych klas w latach następnych) w charakterze hospitantek, pod warunkiem, że w tych miejscowościach prócz szkoły powszechnej niema wogóle żadnej szkoły średniej (ogólno kształcącej, zawodowej, seminarjum nauczycielskiego) dostępnej dla dziewcząt oraz, że ilość hospitantek nie będzie przewyższała 10% ogólnej liczby chłopców danej klasy“.

IX. POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO 1926/27.

Rok szkolny 1926/27 rozpocznie się uroczystem nabożeństwem dnia 1 września 1926 o godzinie 8 rano.

W dniu 2 września 1926 normalna nauka.

Egzamina poprawcze, uzupełniające, oraz egzamina wstępne (tylko w wyjątkowych, godnych uwzględnienia wypadkach), takżeż dodatkowe wpisy na rok szkolny 1926/27 odbędą się dnia 30 i 31 sierpnia 1926 o godzinie 9 rano.

W Dębicy, dnia 28 czerwca 1926 r.

Ks. Kotfis Błażej
dyrektor.

953

